THE STANDARD BEARER

A Reformed Semi-Monthly Magazine

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE PUBLISHING ASSOCIATION, GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscription should be sent to C. J. Doorn, 906 Dallas Ave., S.E., Grand Rapids, Mich. All money matters should be addressed to P. Ezinga, 1050 Dunham St., S.E., Grand Rapids, Mich.

Editorial Staff:

H. HOEKSEMA G. M. OPHOFF

Associate Editors:

G. VOS WM. VERHIL

Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich.

Communications relative to contents should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 1139 Franklin St., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. VIII, No. 13 APRIL 1, 1932 Subscription Price, $2.50

MEDITATIE

De Levende Heere

Dezen Jezus heeft God opgewekt, waarvan wij allen getuigen zijn.

Hand. 2:32.

De levende Heere!

Wat onuitsprekelijke blijdschap voor de jongeren, voor al de discipelen, die getuige waren geweest van Zijne vernedering, van Zijn bang lijden, van Zijn donkeren dood!

Ze hadden er schier niets van verstaan, dat de Meester moest lijden, waarom Hij moest worden overgeleverd in de handen der zondaren, in de macht der Heidenen, waartoe dat diepe lijden, dat vreeselijke kruis toch moest dienen. En het kruis niet verstaande, waren ze niet indachtig geweest aan het woord des Heilands, dat Hij ten derden dage zou opstaan. In de verwachting dier opstanding leefden ze niet . . . .

Zeker, Hij had het hun alles voorspeld. Herhaaldelijk had Hij er hun van gesproken, dat Hij moest worden overgeleverd in de macht der vijanden. Tot in bijzonderheden toe had Hij hun dat lijden geteekend, had Hij gesproken van Zijn vallen in de handen der ouderlingen en overpriesters, van Zijne veroordeeling tot den dood, van Zijn overgeleverd worden in de handen der Heidenen, van den diepen smaad, dien Hij zou hebben te verdragen, van Zijne geeseling en van Zijn kruis. Maar ook even dikwijls had Hij hun dien lijdensweg geteekend als Zijn *uitgang* te Jeruzalem, als den weg Zijner verhooging en altijd was de voorspelling van Zijn lijden uitgeloopen op de heerlijke profetie Zijner opstanding ten derden dage! Doch ze hadden het gehoord zonder het te verstaan!

Meestal waren ze hun eigen gedachtenlijn gevolgd!

Ze hadden zich, in weerwil van alles, wat de Heiland hun mocht verkondigen van smaadheid en lijden, van kruis en dood, aan eigen voorstelling van het Koninkrijk Gods vastgeklemd. En in dat Koninkrijk, een rijk van aardsche macht en grootheid en rijkdom en eere, een rijk, voorwaar, van de gerechtigheid des Menschen, had het kruis geen plaats. Daarom hadden ze den Heiland niet verstaan. Daarom was het mogelijk geweest, dat, terwijl de Heere Zijn aangezicht gezet had om naar Jeruzalem te reizen, zij met gansch andere dingen waren bezig geweest, dat tot het laatste toe de vraag hen had beheerscht en zelfs onderling verdeeld, wie toch wel de meeste zou zijn in het Koninkrijk der hemelen, en hadden ze een plaats voor zich kunnen begeeren ter rechter- en ter linkerhand van den Koning in Zijn rijk. Daarom hadden ze ook geen plaats gehad voor de opstanding van Jezus uit de dooden ten derden dage.

Donker, troosteloos donker was het kruis geweest . . . .

Donker ook was het geweest in hunne ziel gedurende den tijd, dat de Heiland in Jozef's rotsgraf vertoefd had . . . .

't Kruis zonder de opstanding is zoo bang, zoo vreeselijk stil, zoo hopeloos. Een doode Heere! . . . .

Maar Hij stond op! Het woord, dat Hij tot hen gesproken had, reeds toen zij nog in Galilea waren, werd vervuld. De hope van den Knecht des Heeren, Die stond voor den Naam en het Verbond, voor het Recht des Heeren tot het einde toe in het midden eener wereld, die in het booze ligt; Die niet aarzelde om in en voor dat recht gehoorzaam te worden tot den dood, ja, tot den dood des kruises; Die in dien diepen weg van alle menschenhulp had afgezien en der engelen hulp niet had willen inroepen, opdat Gods gerechtigheid zou mogen worden geopenbaard; en Die in geheel dien bangen weg Zijner vernietiging, om Gods wil, om Jehova's Verbonds wil, om Zijner broederen wil, Zijn vast vertrouwen gesteld had op Hem, op Wien Hij geworpen was van de baarmoeder af, — die hope werd niet beschaamd. God rechtvaardigde Zijn Knecht en veroordeelde de wereld. Hij verliet de ziel Zijns Knechts niet in de hel . . . .

Dezen Jezus heeft God opgewekt!

Hij is de levende Heere!

En de discipelen werden getuigen van het heuglijke feit, dat de banden des doods Hem niet hadden kunnen houden!

Getuigen wel niet daarvan, dat zij Hem met eigen oogen uit het graf hadden zien verrijzen. Het feit der opstanding is te Goddelijk, behoort te veel tot een geheel andere wereld dan de onze, dan dat menschenoogen het zouden mogen waarnemen.

Maar getuigen wel van het ledige graf . . . .

Getuigen wel van engelenboodschap, hun verkondigende, dat de Heere was opgestaan en dat Hij hun voorging naar Galilea! . . . .

Getuigen wel van den levenden Heere Zelf. Want Hij was hun verschenen, vele malen en op velerlei wijze. Ze hadden Hem aanschouwd tot Hij werd opgenomen daar zij het zagen en de lichte wolk Hem wegnam uit hun gezicht . . . .

De Heer is waarlijk opgestaan. God heeft Hem opgewekt!

En zij waren getuigen geworden van Zijne opstanding.

Hemelsche blijdschap!

De levende Heere!

Blijde boodschap van verlossing en zaligheid voor heel de geloovige gemeente van onzen Heere Jezus Christus!

Die levende Heere toch is haar het een en het al! Dat God den gekruisigden Jezus uit de dooden heeft opgewekt is haar een grondslag des geloofs. Zonder die opstanding ware haar geloof ijdel, ware ze nog in hare zonden, dwaalde ze nog hopeloos rond in dit duistere tranendal, ware ze de ellendigste van alle menschen.

Hij, deze Jezus, Dien God heeft opgewekt, is immers haar Heere!

Och, ware Hij niet meer voor haar dan Hij is naar de ijdele voorstelling van een ongeloovig modernisme, zij zou zich om Zijne opstanding, zoomin als om Zijn dood behoeven te bekommeren. Dan ware het juist zoo goed, indien Jezus van Nazareth in den doodskuil gebleven ware. Hij mag dan een wijs man zijn geweest, de wijste onder de menschenkinderen; Zijn onderwijs mag kostelijker zijn geweest dan robijnen en nog altijd mag het tot des menschen heil worden geacht, dat op Zijne woorden wordt gelet; zoo we dan slechts Zijn onderwijs hebben mogen behouden, zoo het slechts ons bewaard is gebleven in geboekstaafden vorm, is het ons genoeg; aan den levenden Jezus hebben we dan geen behoefte, de vraag naar Zijne opstanding uit de dooden boezemt geen belang in. Hij mag een invloedrijk hervormer zijn geweest, Wiens invloed zich ook thans nog in heel de wereld gelden laat, door wiens streven heel de wereld, op elk terrein is verbeterd geworden; het mag misschien het dankbare nageslacht passen om standbeelden voor Hem op te richten en Zijn naam te vereeuwigen; maar aan den levenden hervormer kan toch geen behoefte worden gevoeld, zijne ziel mag gerust in de hel verlaten worden. Of wilt ge, hij mag ons een geheel eenig voorbeeld hebben gegeven, opdat we Hem zouden volgen en zijne voetstappen zouden drukken; nadat hij zijne voetstappen op onzen aardschen levensweg heeft ingedrukt, mag Hij gerust van het tooneel verdwijnen; we zullen Hem onder de dooden blijven eeren en zijn voorbeeld volgen, maar aan een levenden Jezus hebben we ook dan geen behoefte. Hij zij en blijve onze doode Meester . . . .

Maar Hij is de Heere!

Hij is het Hoofd der gemeente, haar een en al! Hij is haar Hoofd in rechtelijken zin, haar vertegenwoordigend in dood en in leven; haar Hoofd in het recht, het vreeselijke Recht Gods. Hij is haar Hoofd ook in organischen zin en zij is Zijn lichaam, de vervulling Desgenen, Die alles in allen werkt. Hij drukte niet slechts Zijne voetstappen op onzen weg, maar Hij *is* de Weg; Hij onderwees niet slechts in de waarheid, maar Hij *is* de Waarheid; Hij wees niet slechts den weg ten leven, maar Hij *is* het Leven. Hij is de Opstanding, Hij is de Wijsheid, de Gerechtigheid, de Heiligmaking, de volkomene Verlossing, het Brood des levens en het Water des levens, het Licht in de duisternis der wereld van zonde en dood. In Hem heeft de gemeente alles, het volle heil moet uit Hem haar toevloeien, Hij is haar het eeuwige leven . . . .

Hij is haar Heere, haar geheel eenige Heere!

Is Hij dood, dan is alles verloren! Dan is er geen licht en geen leven, geen gerechtigheid en geen vrijheid, geen verzoening en geen vergeving, geen hoop der opstanding, geen uitzicht op de erfenis. Dan zijn wij nog in onze zonden. Dan straalt er geen enkele lichtstraal des hemels in de duisternis onzes doods . . . .

Maar Hij leeft!

Want dezen Jezus heeft God opgewekt! Daarvan zijn vele getuigen!

Daarvan getuigt Hij Zelf door Zijnen Geest in onze harten.

Want de levende Heere woont in Zijne door Hem levendgemaakte gemeente. Hij leeft en zij leeft door Hem! Zij leeft, maar niet meer zij; Christus, haar Heere, leeft in haar!

De Heer is waarlijk opgestaan!

Het is de jubel van der apostelen getuigenis!

Het is ook de jubel van hen, die niet hebben gezien en nochtans gelooven!

Overstelpende blijdschap!

De levende Heere!

God van den hemel heeft Hem opgewekt.

Zijne opwekking is een Goddelijk getuigenis ons rechtvaardigende. Ze is een stem van den hemel, ze is de eenige stem uit den hooge, doordringend in den

nacht van onze schuld en dood, den geloovigen verzekerend, dat zij door het geloof gerechtvaardigd zijn in Hem!

Ze is Gods antwoord op de stem van Zijnen Knecht, roepende uit de diepte van de benedenste deelen der aarde tot Hem, Die heil kan zenden!

Ze is de Goddelijke bevestiging van het getuigenis des Knechts aan het kruis: het is volbracht!

Ze is de openbaring van de gerechtigheid Gods!

Want hopeloos lagen wij voor God in de schuld der zonde. Er was geen uitkomst. Alle menschelijke gerechtigheid was verdoemelijk voor God en moest voor de vierschaar des Rechtvaardigen veroordeeld worden. Alle menschelijk werk, menschelijke offerande, menschelijk goed, menschelijke moraal en menschelijke religie, hoe deugdelijk ook naar den maatstaf des menschen, hoe hoog ook geroemd, kon voor de vierschaar Gods niet baten, kon den prijs der ziele, het rantsoen der vrijmaking nimmermeer betalen. Geboren in de schuld en dagelijks de schuld vermeerderend, — zoo was de staat des menschen voor zijnen God! In de schuld en daarom onder den vloek en daarom onder de verdoemenis des doods, geestelijk, lichamelijk, eeuwig, zoo stond het met ieder, die deelt in het lot van ons geslacht. Geen gerechtigheid hadden we bij God en daarom geen leven maar den dood . . . .

Want God is rechtvaardig!

Schuld en dood, gerechtigheid en leven zijn bij Hem onafscheidelijk verbonden.

En God is het alleen, Die rechtvaardig maakt. Als Hij verdoemt, wat baat dan alle menschelijk oordeel? Als Hij rechtvaardigt, wie is het dan die verdoemt?

Waar is dan het licht in dezen donkeren nacht?

Hoe zullen we dan ooit mogen hopen, dat wij voor de Goddelijke vierschaar zullen worden vrijgesproken? Wordt er dan van dezen vreeselijk-rechtvaardigen God, Wiens vonnis ons verschrikt tot in de diepte der hel, nergens een stem van rechtvaardiging, van vergeving gehoord? . . . .

Ja toch! Hij heeft Jezus opgewekt!

En Jezus is de Knecht des Heeren, Die in het gericht Gods voor allen stond, naar Gods eigen welbehagen, die Hem de Vader gegeven had. Hij stond aan de spitse der broederen, van voor de grondlegging der wereld. En Hij nam den last der schuld op zich en het lijden des doods in hunne plaats droeg Hij. Hij, de alleen machtige Heere! Hij, Die de Gode welbehagelijke offerande brengen kon, omdat Hij zonder zonde onder de zondige broederen stond. Hij, Die den last der schuld en des toorns Gods kon torsen op Zijn machtige schouderen, omdat Hij Immanuel is, God uit God. Hij, Die onze zonden voor eeuwig kon wegdragen, omdat Hij de eeuwige Zoon is in ons vleesch, Die met ééne offerande volmaken kon degenen, die door Hem tot God gaan. Hij kwam, Hij leed, Hij ging in de diepte des doods in, lijdend doch als een daad der gehoorzaamheid . . . .

Hij riep uit de diepte tot God en gaf het alleen-volmaakte antwoord op Gods onveranderlijken eisch des rechts. En Hij riep ook, opstijgend reeds aan het kruis uit de vreeselijke diepten van Gods toornekolk: Het is volbracht! . . . .

Maar ook die stem des Knechts wacht nog op het antwoord van God uit den hemel. Want God is het, Die rechtvaardig maakt! . . . .

En die stem klinkt uit de hooge vierschaar, als God Jezus uit de dooden opwekt!

Als Hij Zijn Knecht uit den dood ten leven roept!

En ziende op Hem, Die Jezus uit de dooden heeft opgewekt, mag de gemeente van rechtvaardigmaking door het geloof blijde roemen.

En van vrede bij God, door onzen Heere Jezus Christus!

Zalige vrede!

De levende Heere!

Centrum van leven voor allen, die Zijne verschijning liefhebben!

Want deze machtige Heere is thans de levendmakende Geest geworden, verhoogd aan de rechterhand des hemelschen Vaders, vervuld met de belofte des Heiligen Geestes, opdat Hij ons aan Zich gelijk zou maken! . . . .

Hij leeft! Maar ge zult van Zijn opstandingsleven niet aardsch gedenken. Raakt Hem niet aan! Het oude is voorbijgegaan, ziet het is alles nieuw geworden! Het sterfelijke werd verslonden, de onsterfelijkheid komt in den opgestanen Heiland aan het licht! De verderfelijkheid ging in den dood, de onverderfelijkheid kwam uit het graf! In zwakheid en in oneer ging ook Hij onder in Sjeool, maar in kracht en heerlijkheid verrees Hij! Hij nam het beeld des aardschen aan en stierf in dienstknechtsgestalte, maar Hij staat op met het beeld des hemelschen, de machtige Heere! Raakt Hem niet aan! Hij moet opvaren tot Zijnen Vader en onzen Vader . . . .

En dan? . . . .

Zalig zij, die niet gezien hebben en nochtans gelooven!

Hij leeft en de gemeente leeft met Hem, in Hem, door Hem! Met Hem stierf de gemeente aan het kruis; met Hem werd ze begraven in Zijnen dood; met Hem stond ze op, toen God Hem uit de dooden opwekte. Want Hij is haar Hoofd, haar geheel eenige Heere! . . .

Hij leeft en Hij doet ook de gemeente leven!

Leven, nu geestelijk, door het geloof, met datzelfde leven, dat Hij als Zijn loon ontving, toen God Hem opwekte uit de dooden, heerlijk, zalig, hemelsch, onverderfelijk, eeuwig leven . . . .

Leven, straks ook naar het lichaam, als Hij in heerlijkheid verschijnen zal, om Zijn volle triumf over dood en graf te openbaren!

God heeft Jezus opgewekt!

Zalige, levende hope!

H. H.

EDITORIALS

De Nieuwe Belijdenis Aangaande Schrift en Kerk

V

We zijn toegekomen aan het derde deel van Dr. U.'s boek over de Nieuwe Belijdenis.

Ik aarzel om de poging te wagen van den inhoud van dit derde deel een bevattelijk overzicht te geven voor onze lezers. Want doe ik dat in den vorm, waarin hij zelf dit stuk van zijn werk zijnen lezers aanbiedt, dan zullen er onder de lezers van ons blad zeker niet velen worden gevonden, die het verstaan. En tracht ik den inhoud van dit derde deel te gieten in een eenvoudigen, voor onze lezers bevattelijken vorm, dan loop ik gevaar, dat ik zijne bedoeling niet zuiver vertolk. En om dit laatste is het ons toch vooral te doen.

Dit deel bestaat uit een-en-twintig stellingen, vijftien waarvan door den schrijver gerangschikt zijn onder het hoofd: *Prolegomena,* terwijl de zes laatste stellingen gevolgtrekkingen zijn, die Dr. U. maakt uit deze grondstellingen ten opzichte van de Nieuwe Belijdenis aangaande Schrift en Kerk.

Dit derde deel is philosophisch, niet theologisch, beide, wat betreft zijn inhoud en de gevolgde methode. Dr. U. plaatst zich hier als denkend mensch bespiegelend tegenover de werkelijkheid der bestaande dingen, tegenover God en de wereld,biedt ons in de Prolegomena zijn voorstelling aan van de Eeuwigheid en den Tijd, het Absolute en Relative, het Goddelijke en het Menschelijke, God en de wereld en van het geheel van het wereld-gebeuren, zooals dit vrucht is van de inwerking Gods in de wereld, zich verheffend tot vrije co-operatie met God in Zijn hoogste schepsel, den mensch; en geeft dan straks in dat geheel van zijne voorstelling een plaats aan de idee der nieuwe belijdenis en aan zijne beschouwing van Schrift en Kerk.

Zelf schrijft hij van de beteekenis dezer stellingen in betrekking tot zijne "Proeve" der nieuwe belijdenis: "In de hiervolgende stellingen heb ik mijne gedachten aangaande dit *eene probleem van onzen tijd* willen saamvatten, wijl zij de grondgedachten waren, die mij geleid hebben bij het opstellen eener proeve ter aanwijzing van den weg, die m. i. *theologie* en *kerk* hebben in te slaan, om weer uit de gerezen moeilijkheden, zoowel der 'rechtzinnigheid' als der 'vrijzinnigheid,' te geraken," p. 330. Dit houdt in, dat Dr. U. in het opstellen van zijne Proeve zich heeft laten leiden door wijsgeerige bespiegelingen. Hij volgde de methode, niet van den theoloog, maar van den philosoof. Zijne Proeve is niet aan de Schrift ontleend, althans niet zonder meer. Ze heeft een wijsgeerigen grondslag, althans een philosophischen *achtergrond.* Dr. U. heeft zich een *wereldbeeld* gevormd. En in dat philosophische wereldbeeld past ook zijne beschouwing van de Kerk, haar wezen en haar doel; en heeft hij ook een plaats gegeven aan "de krachtige werkelijkheid" der Heilige Schrift, als een "levend getuigenis uit het verleden." En op die wijsgeerige stramien heeft hij zijn proeve eener nieuwe belijdenis geborduurd. We zijn aan het beoordeelen van het werk van Dr. U. nog niet toe. We geven hier slechts weer den inhoud van zijn boek. Maar we moeten hier wel met nadruk de aandacht op vestigen, dat de proeve van Dr. U. een philosophischen achtergrond heeft, zoodat, wie die proeve wil verstaan en zich eigen maken, ook feitelijk de wijsgeerige beschouwing van Dr. U. moet kennen en zich eigen maken. En hier komen verschillende vragen op, die we straks zullen hebben te beantwoorden. In de eerste plaats rijst hier de vraag of het juist is, om zich bij het opstellen eener belijdenis te laten leiden door wijsgeerige bespiegelingen? Kan de philosophie dienen als achtergrond voor de uitdrukking van het geloof der Kerk? In de tweede plaats dringt de vraag zich op of zulk eene, op een wijsgeerige stramien geweven proeve eener belijdenis ook metterdaad zou kunnen dienen als belijdenis der Kerk? Waarbij dan eindelijk de vraag ook nog opkomt of het wereldbeeld, dat Dr. U. ons biedt metterdaad in overeenstemming is met de openbaring der Heilige Schrift.

Het is ook bij het bestudeeren dezer stellingen, dat ik onwillekeurig werd herinnerd aan het proefschrift van Dr. U. over de Pragmatistische Philosophie van William James en Haar Begrip van Waarheid, dat in 1912 verscheen. Niet alsof ik zou willen beweren, dat Dr. U. deze *Pragmatic Philosophy* heeft overgenomen. Maar wel kreeg ik de gedachte, dat zijn geest niet geheel aan den indruk dezer wijsbegeerte is ontkomen.

Doch ik begin zoo ongemerkt te critiseeren en dat ligt thans nog niet in mijne bedoeling. Laat mij eerst trachten of ik niet de wijsgeerige beschouwing van Dr. U. kan weergeven in een vorm, die ze voor onze lezers eenigszins bevattelijk maakt.

Hoofdgedachte van de voorstelling, die Dr. U. ons in deze stellingen biedt, is zeker wel, dat geheel de wereld in al hare deelen thans nog verkeert in een staat van *wording.* Alles *wordt,* niets *is.* Met dit laatste bedoelt Dr. U. niet te ontkennen, dat de wereld een eigen zelfstandigheid is, een eigen bestaan heeft tegenover God. Zij heeft dit wel. Maar ze is een *wordende* zelfstandigheid. God is alleen de Zijnde. God is de Ongewordene, de wereld is geworden; God is de Zijnde, de wereld is de wordende; God is de Eeuwige; de wereld is het tijdelijke. Het gewordene is van den Zijnde; de tijd is een bestaanswijze van de eeuwigheid. En het is door de inwerking van den eeuwig volmaakten God, den Ongewordene in deze gewordene, onvolkomen volmaakte wereld, die haar eindpaal, de volmaaktheid, de vrijheid, het Koninkrijk Gods nog niet heeft bereikt, dat deze wereld thans nog altijd verkeert in een *wordingsproces.* Naar den inhoud is dit wordingsproces een beweging naar dood en leven, van afloop en ont-

staan. En in dit wordingsproces is ook de mensch opgenomen, het menschdom als geheel en de individueele leden der menschheid. En in dit proces beweegt zich de mensch of in den weg des doods naar het volmaakte en volkomene, eeuwige leven, of naar den absoluten dood.

De wording dezer wereld, aan welke God een zelfstandig bestaan gegeven heeft tegenover Zichzelven, is geen cirkelloop, geen oneindig wederkeeren naar dezelfde levensvormen, maar een zich strekken, een stuwen naar en ook een bereikt worden van den eindpaal, de volkomene vrijheid. Want, zoo teekent ons Dr. U. het einddoel en de eindbestemming, de eeuwige bestemming der wereld, ze zal worden een geheel zichzelf finaal geestelijk beheerschende zelfstandigheid. Als ik de philosophische voorstelling van Dr. U. mag uitdrukken in termen, waaraan onze lezers meer gewoon zijn, dan zou ik zeggen: de eindbestemming aller dingen is de volmaakte realiseering van Gods eeuwig en hemelsch vriendschapsverbond in Christus Jezus, de tabernakel Gods bij de menschen. Verder zou ik de philosophische taal van Dr. U. misschien mogen vertolken door te spreken, inplaats van een wordingsproces, van de uitvoering van Gods Raad met betrekking tot die eindelijke realiseering van dat Verbond, en dat wel in den antithetischen weg van zonde en genade, van dood en leven, van verwerping zoowel als verkiezing. Althans ik heb mij veroorloofd om de voorstelling van Dr. U. ongeveer zoo te reconstrueeren voor mijzelven.

Maar Dr. U. spreekt niet van Gods eeuwig verbond, maar van de hoogste vrijheid, van een geheel zichzelf finaal geestelijk beheerschende zelfstandigheid, als de eindbestemming van het wordingsproces dezer wereld. En hij spreekt ook niet theologisch van Gods raad, en de uitvoering er van in de historie dezer wereld, maar geeft er de voorkeur aan om te spreken van een wordingsproces, een stuwen naar deze eindbestemming, voortvloeiende uit eene inwerking Gods in de wereld, een "vervlochtenheid" van het Goddelijke en het menschelijke, het zijnde en het wordende, eene inwerking van de eeuwigheid in den tijd. En in dit wordingsproces is de mensch niet slechts onvermijdelijk opgenomen, maar hij is in dit proces ook medewerker Gods. In en door den Mensch, den vrijen en zelfstandigen Mensch, wordt dit proces de vrucht van co-operatie van dezen vrijen Mensch met den eeuwigen ongeworden Schepper aller dingen.

Dit wordingsproces doorloopt, volgens Dr. U. dan verschillende stadiën. Het eerste stadium is, als we hem goed hebben verstaan, dat van het geschapen worden aller dingen. De schepping is reeds dit wordingsproces, door de inwerking Gods in de wereld en vindt daarom dan ook hare aanvankelijke eindbestemming in de wording van den mensch. In den Mensch toch is aanvankelijk gerealiseerd den hoogsten bestaansvorm, de bestaansvorm van een zedelijk, ethisch, verstandig, religieus wezen, het schepsel naar Gods beeld, dat volmaakt willen en denken kan. Zoo althans, i. e., met het oog op de schepping, heb ik Dr. U. verstaan, als hij schrijft: "Welke wording plaats grijpt eenerzijds door *groei* van impliciethеid tot explicietheid, van onvolkomenheid tot volgroeidheid, en anderzijds door dezen groei voortbrengen van steeds hoogere bestaans*vormen*, totdat de Almachtige in den menschelijken bestaansvorm heeft doen worden, heeft bereid en bereikt, door Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid den hoogsten bestaansvorm, op Hem gelijkend, 'naar Zijn beeld en gelijkenis,' als gezien en beleden in Genesis 1, de bestaansvorm van een verstandig, redelijk, ethisch en religieus wezen, dat kent en weet, en dienovereenkomstig volmaakt willen en werken kan; het eeuwig, oneindig hooge niveau van den tempel Gods, waarheen de Allerhoogste met Zijne schepping van schrede tot schrede is voortgeschreden," p. 336.

Doch, ofschoon dus bij de schepping wel een zeker stadium van volmaaktheid bereikt was, ze was nog slechts een aanvankelijke, onvolkomene, ingewikkelde volmaaktheid, zooals de plant wel implicite in het zaad volmaakt is, maar nog niet explicite de volkomenheid heeft bereikt. Daarom moet de wereld dan ook door een wordingsproces, om een weg van afloop, van dood en leven, de volmaaktheid te bereiken en uit te groeien tot de volkomenheid eens vrijen mans. In dat proces staat de mensch als vrij en zelfstandig wezen, willend en werkend, medestrevend naar de volmaaktheid, of ook in dit proces zich heenbewegend naar den absoluten dood. Hij moet afleggen hetgeen eens kinds is en vervuld worden met de kennis van Gods wil in alle wijsheid en geestelijk verstand, om zich als levend lid van de nieuwe menschheid te bewegen naar de positieve eindbestemming der volmaakte vrijheid. Centraal is dit aanvankelijk vervuld in den Mensch Christus Jezus, de vleeschwording en het kruis. Christus wordt ook als het zaad in de aarde weggeworpen, maar om uit den dood van het oude de hoogere en volmaakte nieuwe menschheid voort te brengen. Daarom verkeeren wij thans in het eindstadium van dit wordingsproces.

In verband met deze voorstelling van de werkelijkheid als één machtig wordingsproces, onderscheidt Dr. U. drie verschillende perioden in den geestelijken groei van den mensch, die van de afhankelijkheid, van de halfhankelijkheid en van de onafhankelijkheid. Bij deze verschillende perioden of ontwikkelingsstadiën behooren ook drie verschillende levensvormen. De vorm, die bij de tweede periode past, is die van het gesteld zijn onder voogden en verzorgers; maar bij het laatste stadium behoort de vorm der persoonlijke vrijheid, waarin de mensch ook niet meer staat onder voogden en verzorgers, maar geheel vrijwillig en zelfstandig zijn plaats in het geheel inneemt. En het is onze roeping naar die vrijheid te streven door het persoonlijk verstaan en bezit van de waarheid.

Nadat Dr. U. in nog andere stellingen verschillende philosophische beschouwingen en stroomen vanuit het oogpunt van zijn eigen voorstelling heeft beoordeeld, en nog eens weer gewezen heeft op de beteekenis

van de Reformatie als een stadium in dit wordingsproces en een grijpen naar den levensvorm der vrijheid voor de Kerk des Heeren in de wereld, komt hij tot de toepassing van deze philosophische wereldbeschouwing op zijn eigenlijk onderwerp: de Nieuwe Belijdenis en maakt hij in zes stellingen verschillende gevolgtrekkingen ten opzichte van de idee eener belijdenis zoowel als ten opzichte van Kerk en Schrift.

Voor de idee eener belijdenis volgt het uit de beschouwing van Dr. U. dat alle belijdenis, als een woordsymbool, slechts kan bedoelen te zijn en ook werkelijk niet anders zijn kan, dan een moment-opname van dit wordingsproces. Geen belijdenis mag daarom worden beschouwd als een voldoende en vaststaande formuleering van eeuwige waarheden. Het leven, de wording der dingen gaat immers altoos door, schept ook behoefte aan altijd nieuwe levensvormen en dus behoefte aan nieuwe formuleering der waarheid. "In ons continueel veranderend heden zijn door onze reflectie van deze wordende werkelijkheid slechts *moment-opnamen* mogelijk; de woord-symbolen, waarin deze worden vastgelegd, mogen dus allerminst worden opgevat als adaequate formuleeringen van eeuwige onveranderlijke waarheden; haar wezen is dat van het voorbijgaande moment, onuitroeibaar subjectief en vervuld van de dwalingen van den tijd; zij kunnen dus niet gebruikt als bouwsteenen voor een systeem-verstarring, die zoo niet anders zou zijn dan een stereotiep van falsificatie." p. 349.

In de tweede plaats volgt uit de beschouwing van Dr. U., dat de Kerk ook nog steeds in een staat van wording verkeert, nog steeds wordende is. Zij mag daarom ook niet bedoelen om te versteenen in een zekeren vorm van organisatie, want "een kerk, die in zulk een vorm volhardt, is als een kind, dat in een zekere phase van zijn groei is blijven stilstaan," p. 351. Ook in haren vorm moet de kerk streven naar haar ideaal, naar haren eindvorm. Want zij is "de aanvankelijke, onvolkomen volmaakte menschheid, ... de aanvankelijke bereiking van het doel der Goddelijke en menschelijke vervlochtenheid, begonnen met de menschwording van den Zoon van God." En daarom moet de Kerk dan ook streven naar de volmaaktheid, naar de vrijheid, waarmee haar Christus vrijgemaakt heeft en moet zij niet wederom met het juk der dienstbaarheid worden bevangen. En zij moet zich altijd weer opnieuw rekenschap geven van de vraag, in hoeverre hare organisatie het nastreven van deze uiteindelijke volmaaktheid dient dan wel in den weg staat.

De organisatie der Kerk moet dan ook zoodanig zijn, dat zij door de gedachte wordt beheerscht en gedragen, dat dit groote doel, het bereiken van haar ideaal, de volmaakte vrijheid, alleen gerealiseerd kan worden door het levende kennen en willen der waarheid van alle leden, persoonlijk en individueel.

De groote beteekenis der Reformatie in de zestiende eeuw moet dan ook niet gezocht worden in het verwerpen van allerlei dwalingen en in hetgeen zij in hare Confessies heeft geformuleerd, maar in den overgang tot den mannelijken leeftijd en in haar blijmoedige bereidheid om alle aardsch en tijdelijk geluk te willen verliezen en op te offeren voor de eeuwige zaligheid van het geheel.

En ook ligt de waarde van een belijdenis niet in de daarin geformuleerde waarheden of gedachten, hetzij in deze gedachten aldus geformuleerd met meerdere of mindere juistheid de waarheid werd uitgedrukt. Deze formuleering is en blijft op haar best altijd zeer gebrekkig. Maar wel ligt de waarde eener belijdenis in het strikt persoonlijke en levende getuigenis met allen, die eenzelfde dierbaar geloof deelachtig zijn, aangaande het tegelijk kennen van het groote einddoel, dat God met Zijne Kerk in Christus Jezus wil bereiken en aangaande een bereidwillige overgave tot dat doel door onzen Heere Jezus Christus aan onzen hemelschen Vader, ook met opoffering van alle aardsch geluk. p. 353.

De Heilige Schrift is niet een "veelheid van Godsspraken," maar zij is een levend getuigenis uit het verleden van een geweldige worsteling, die plaats gehad heeft in het wordende leven der menschheid, waarin God Zich door woord en daad heeft geopenbaard en ook aanvankelijk de hoogste vrijheid der kinderen Gods heeft verwerkelijkt door Jezus Christus.

Door deze grondgedachten dan heeft Dr. U. zich laten leiden in het opstellen van zijne "Proeve" der Nieuwe Belijdenis aangaande Schrift en Kerk, waarop we in een volgend nummer nog kortelijks de aandacht willen vestigen.

H. H.

AANROEPING

Naar U, naar U, o levend God,
Die 't leven hebt en geeft,
En uit den dood ten leven roept
Alwaar uw adem zweeft.

Naar U. de Springfontein des heils,
Den Ader der gena;
Naar uwen invloed smacht ons hart,
En dorst het vroeg en spa.

Uw licht is 't waar wij 't licht in zien,
Dat in ons duister straalt;
Uw levenslucht vervult de borst,
Zoolang zij adem haalt.

In U bewegen we ons alleen,
In U slechts leven wij;
Waar Gij niet woont, daar heerscht de dood
De nacht, de slavernij.

O God des levens, God des heils,
God van genade en licht,
En toch — verborgen op uw troon
Voor 't scheemrend zielsgezicht!

Common Grace Prayer

In chapter III of his most recent publication, entitled, "A Triple Breach in the Foundation of the Reformed Truth," Rev. H. Hoeksema treats, though in a positive manner, the second of the notorious "Three Point of '24," namely: "The Restraint of Sin." In this chapter the author very forcibly emphasizes and clearly elucidates, that this second of the three *supplements* (N. B. not *interpretations*) to the Confessions of the "Christian Reformed Church," maintains no less than that there is a general operation of the Holy Spirit, whereby the devastating progress of sin is so restrained in mankind, that the human nature has been and is prevented from falling to the state of total depravity, and "glimmerings" of natural light, *a remnant of the life of Paradise,* are left it, whereby men are enabled, though in a merely natural and civic sense, to perform that which is good also before God. This general and gracious operation of the Spirit of God began the very moment man fell. Naturally, for once that life of Paradise were no more, no possible amount of restraining would be able to produce positive good; no more than all possible checking of the process of decay in a corpse would be able to produce signs of life. That gracious and restraining operation continued through all the ages of history and is still a reality today, so that even now natural men, without having been regenerated by the irresistible operation of God's redeeming grace, have *glimmerings of the same light and a remnant of the very same life that once shone and existed in full splendor in Paradise,* enabling them, even in the midst of guilt and corruption, to perform good before God and man.

Such is the exposition of the "Second Point" by the author of the above-mentioned pamphlet, and surely, in stating the matter thus he but presents the brute such as he is.

Now I do not know whether all the leaders and members of the Chr. Ref. Church, who are loyal to the Confession of their Church, including the "Three Supplements of Kalamazoo," are willing to subscribe to all that was maintained with respect to this "Restraining of Sin" by Dr. A. Kuyper, Sr. That many of them are, particularly in respect to that to which this essay purposes to call your attention, is more than clear from recent pleas from the pens of Chr. Ref. leaders for prayer in the Public Schools and a national day of prayer for the return of prosperity. However, that Dr. Kuyper, the "father of present day Common Grace," actually conceived of the "restraint of sin" in the above-mentioned manner has again been forcibly brought to my attention of late.

In his "E Voto Dordraceno," vol. 4, pp. 320-422, this brilliant author gives an exposition of Lord's Day 45 of our Heidelberg Catechism, treating the subject of "Prayer in General." On pp. 372-375 you may find the particular passage to which this essay calls your attention. Here the learned Dr. chooses to differentiate between a two-fold prayer. There is the prayer *of the Christian,* which must always be "in Jesus' name," and which, of course, is the better. But there is also a prayer *of the natural man,* which cannot and must not be "in Jesus' name," but which must be conceived of as a remnant of the prayer which Adam could and did pray in the state of rectitude, when as yet there was no historic necessity for the Christ as Mediator between man and God. And this entire view is, to say the very least, corrupt to the core.

But let us hear from Kuyper himself what his views are in this matter. Permit me to quote from the Holland language wherein *E Voto* was written so as to eliminate all danger of misrepresentation.

On the above-mentioned pages we read the following: "En dit nu brengt ons tot wat de Catechismus ten derde als eisch voor der Christenen gebed stelt, te weten, dat ze bidden zullen 'in Jezus' naam.' In dien naam toch, en in dien naam alleen moet voor Gods kinderen 'de vaste grond liggen, dat niettegenstaande wij zulks onwaardig zijn, God de Heere ons nochtans "om Christus' wille" verhooren wil'.

"Ook hierbij echter sluipe geen misverstand in. Er staat toch niet, dat er op zichzelf, buiten Christus, geen gebed bestaanbaar is; maar alleen, dat der *Christenen* gebed aan dit beding gebonden is. Stelt ge u dus voor, dat de zonde niet ware gekomen, en denkt ge u het paradijsleven in stille, heilige ontwikkeling, rustig voortgezet, dan zou er zeer zeker ook gebed geweest zijn, maar overmits er geen Heiland zou gekomen zijn, zou er ook geen sprake kunnen geweest zijn van een bidden in den naam van Jezus, of van een gehoord of verhoord worden 'om Christus' wille'.

"Dat ons een *toegang* ontsloten moet worden, dat we, eer we bidden zullen, nog vooraf *vrijmoedigheid* moeten ontvangen om voor Gods aangezicht te verschijnen; en dat we deswege een Voorspraak en Hoogepriester van noode hebben, ligt volstrekt niet in onze natuurlijke verhouding tot God als onzen Schepper en onzen Heere. Op zichzelf ligt de plicht en het recht van het gebed veeleer in onze schepping naar den beelde Gods besloten. Het gebed is den mensch in het Paradijs niet uitwendig geleerd, maar was hem even natuurlijk, als voor het jonge wicht het zoeken van de warme moederborst is. Bidden was voor wie nog niet viel, de ademtocht van zijn hart naar den Oorsprong en 't Einddoel zijns levens, gelijk beide in het Eeuwige Wezen vereenigd zijn. Wat van dit oorspronkelijk gebed, ook na den val, nog onder de menschen en volken overbleef, draagt dan ook datzelfde karakter. Een priester-koning als Melchizedek, hoewel zelf schaduwbeeld van den Middelaar, zal wel niet in den naam van Jezus hebben gebeden. In de godsdienstige overlevering der afgedoolde volkeren vindt men niet zelden gebeden en lofverheffingen, die, over de afgoden heen, zich nog richten tot den God van hemel en aarde. En ook nu

nog komt er menig gebed voor van overheden en volksvergaderingen, die op den bodem van deze natuurlijke religie staan, en wier gebed, in die qualiteit, deswege nooit een gebed in den naam van Jezus zijn kan . . . . Men lette er daarom wel op dat het gebed van een Melchizedek, het gebed der mannen van Ninevé en zooveel meer niet uit den wortel van den Christus opkomt, en alzoo niets met *der Christenen gebed* uitstaande heeft, maar nawerking en nabloeiing is van het oorspronkelijk gebed in het Paradijs. Het recht tot zulk een gebed vloeit voort uit den plicht er toe. God wil, dat alle creatuur, dat sprake ontving, Hem zal aanroepen. En daarom alle bewuste creatuur *moet* bidden. En dit nu doet, wie *meerdere* genade ontving, op geheel eigenaardige wijze in naam van Jezus; maar ook wie buiten die genade staat, moet het toch doen, zij het ook op zijne, o, zoo gebrekkige en zeer onvolkomene wijze . . . .

"Deze tweeërlei soort gebed houde men dus wel uit elkander. Er is een gebed der Christenen, dat natuurlijk buiten de gemeenschap van Christus onbestaanbaar is; maar er is ook een gebed van de nog dolende zondaren, die bij niets anders wandelen dan bij het natuurlijk licht; en ook dit laatste gebed heeft beteekenis. Gelijk de heilige apostel Paulus zegt, dat de Heidenen, hoewel zij de wet niet kennen, nochtans zichzelven een wet zijn, hun gedachten onder elkander hen beschuldigende of ook ontschuldigende, en gelijk de Atheners een altaar hadden opgericht voor den onbekenden God, overmits 'uit de schepselen van den aanvang der schepping aan beide Gods eeuwige kracht en Zijn goddelijkheid verstaan en doorzien worden', zoo drijft ook nu de nawerking van het beeld Gods in den gevallen zondaar, duizenden bij duizenden uit tot een soms roerend gebed, waaruit diepe eerbiedenis en heimwee spreekt . . .

"Veel hooger intusschen staat uit den aard der zaak wat de Catechismus noemt 'der Christenen gebed', en dit gebed is vanzelf en ongedwongen aan den naam van Jezus verbonden."

Thus far Dr. Kuyper.

We quoted rather at length in order that each reader may read for himself what the "father of the present day Common Grace theory" himself has to say in this matter and no injustice should be done him by giving a distorted version of his views, however unintentional such a distortion might be.

Now the very learned and able doctor is no more. But his works live after him, and through them Kuyper is of fully as much influence in the Church of Christ after his decease as ever he was in his life. And with due respect for much that has been produced by this energetic worker and brilliant leader of men, not a little of what he has written is plainly a distortion of the truth. And also this latter lives after him. I am deeply convinced, that distortions of the truth such as are contained in the above quoted passage, are the very means by which many, many have been and are drifting farther and farther away from fundamental truths of Holy Writ.

The tendency of this passage is clear to all. What is contained here is essentially the very same doctrine that is offered us in the "Second Point of '24," only with application to prayer. It is true, Dr. Kuyper mentions nothing here of "Common Grace," of "restraining of sin" or even of a "general operation of the Holy Spirit in natural man." But one must never have read Kuyper and must be a total stranger in the Jerusalem of Kuyper's works not to know that he attributes things such as these to the operation and fruit of God's Common Grace and a general operation of the Spirit of God in all men. We have here nothing less than a *Common Grace Prayer,* made possible by the restraining influence of God's Spirit as it began in Paradise and continues in all individuals born out of Adam and Eve, and whereby the human nature is common-graciously spared the disgrace of total depravity and glimmerings of the natural life of Paradise are retained in it, enabling it to still perform what is good and right before God. Indeed, so the Common Grace adherent gladly admits, had that restraining power of the Spirit not manifested itself, man would have fallen to an inconceivable depth of corruption. He would have become depraved beyond the remotest possibility of performing any good. He would have fallen to the very level of the devil and this world would have become a veritable inferno with all men breathing nothing but threatening and slaughter. But now all is different. Through Common Grace God spares mankind the disgrace of such shameful degradation, and leaves him very presentable. From that point of view the Second Point presupposes, not a man that *is* or ever *was* totally depraved as Prof. Berkhof maintains, but at the very best, a man that *would have become* such had God's restraining grace not prevented this. The exponents of the restraining-grace idea may hasten to remind us that they surely teach that man *of himself* is unable to perform any good and dead in sin and misery and that *the flesh itself* can never produce any good even in a natural sense of the word, whereas this all is entirely due to the gracious operation of the Spirit. But then they speak in mere abstract terms. The fact is, that according to their view no man has ever lived entirely out of himself and no one has ever revealed himself purely according to the flesh (i. e., in all his life). In each and every descendant of Adam there is in greater or lesser degree an operation of the Spirit whereby is maintained a remnant of that life, glimmerings of that light, that righteous man once had in perfection in Paradise. By that life and in that light he still walks. And doing so, even the unregenerate can yet perform much good in things natural and civic — indeed, he can even pray, according to the late Dr. Kuyper.

There are things in this passage quoted from *E Voto* with which we can agree. Who would deny that there

was prayer in the state of rectitude? Prayer is communion with God, living in the fellowship of the Most High. And surely, Adam walked with God and talked with Him and lived a life of intimate covenant-fellowship with his Creator. Who would not be in perfect agreement with Dr. Kuyper when he so beautifully writes, that prayer was as natural for man in Paradise as it is for an infant to seek the breast of its mother and that all his heart and soul went out to the Source and Goal of his life as there are united in the Eternal Being. As such prayer is indeed conceivable apart from Jesus and Calvary's blood. It is true enough, that the fact that *access* unto God and *freedom* to approach our Creator must *now* be *given* us, and that we therefore are in need of an Advocate and High Priest, must not be attributed to our natural relation to God as our Creator and Lord, but has been necessitated by sin. From that point of view Adam's prayer and life of covenant-fellowship was indeed outside of Christ, and could not possibly have been otherwise. Which again reminds us of how infinitely greater is our blessedness through sin and grace than ever could have been Adam's in the original state of perfection. For as much greater as our second Covenant-head, the Lord of heaven, is than the first Adam, so much more glorious is our present life of fellowship with God than ever could have been that communion in Paradise the first. Finally, there can be no objection when Dr. Kuyper assures us in this passage, that had sin never come and had that original life of Paradise been permitted to continue as it was, there would still have remained prayer, and in as much as no Saviour would have come, that prayer would never have been "in Jesus' name" or its hearing "for Christ's sake."

But it is not true, that even now we must differentiate between a two-fold prayer, that "of the Christian," which is impossible outside of Christ, and that of the unregenerated sinner, *who walks by nothing but natural light, and which also is of significance.* Unless we also conceive of the prayer of the Pharisee in the temple and that God-provoking, wicked imitation of prayer such as indeed may be heard from the lips of unregenerate sinners, whose hearts are filled only with bitter hatred against God, as prayer. Certainly, we must very sharply distinguish *prayer* from the godless imitation of the wicked. And surely the latter is also of significance, if we understand thereby that those people, who cover themselves with a cloak of outward piety while their hearts remain bitterest enmity against God, will be punished with double stripes and receive increased damnation. But that Kuyper does not mean this, is clear from the passage quoted.

The brilliant Kuyper errs when he maintains, that a remnant of the original prayer of Paradise remains among men and peoples after the fall, bearing the same character as the original in as far as it is not in Jesus' name; that the prayer of Melchisedec must be regarded as such a remnant; that in the religious traditions of lost peoples there are many examples of prayers and expressions of praise that are directed to the God of heaven and earth; and that also today there are many such prayers that are based upon this "natural religion" and, therefore, need and may and cannot be prayers "in Jesus' name." This view of Melchisedec's prayer is in perfect harmony with Kuyper's entire reasoning, that this "Priest of the Most High God" was a remnant of the original priesthood of Paradise. According to him, Adam did not fall straightway from priest of God to priest of Satan, consecrating himself and all he had to the service of the evil one and doing the will of the murderer from the beginning, but he was partially upheld by God's Common Grace. With the result, that remnants of his priesthood remain even after the fall, his priesthood deteriorates more gradually and a few thousand years after Paradise, there still is a remnant of that original priesthood in Melchisedec. In this particular respect Dr. Kuyper is painfully consistent in his views.

We must take vigorous exception to the view of Kuyper that the *right* to such prayer proceeds from the *obligation* to pray. Indeed, we agree that God demands that all rational creatures shall call upon His name and therefore all are obliged to pray. All men are under obligation to God to seek His communion, to praise and adore Him. But it is not true, that from this obligation naturally flows the *right* to do so.

Neither do we believe E Voto's author when he asserts, that although those who received *greater* grace fulfil this obligation in a unique manner "in Jesus' name," also those outside of this greater grace (so-called Special Grace) *must* do so and *do* so, even though it be in *their own faulty and imperfect manner.* Had Kuyper written that also those without grace *must* call upon God, even though they *cannot,* we would most heartily acquiesce. But when the author states, that also he lacking special grace must do this "zij het ook op zijne, o, zoo, gebrekkige en zeer onvolkomene wijze," it is clear that he means that also the godless *can* fulfil this obligation, however faulty and imperfectly he may be in so doing.

Finally, it is not true that there is yet such a remnant of the image of God in fallen man, that thousands upon thousands can yet offer stirring prayers, which speak of profound respect and longing, homesickness (heimwee), — I presume for God and the state from which man has fallen.

Nor does the mere fact that Kuyper teaches that the prayer of the Christian is *higher* than that of the natural man right matters. The prayer of the Christian *is* not higher, purer, more excellent, as though the difference were merely a matter *of degree.* It is different, principally different. As different as light is

from darkness, truth from falsehood, grace from sin, life from death, heaven from hell, God from Satan. True prayer is a seeking of God's face, a communing with God, a speaking to God as beloved children in the Son of God's love. And this all that the natural man may produce *is not,* however appealing his outward covering of piety may seem to the natural eye of superficial man.

In this entire presentation of prayer we have essentially the very same that is also contained in the second point of '24, namely, a denial of the Reformed doctrine of *Total Depravity.* Upon this basis the term Total Depravity merely indicates what man *would have become* had the Spirit not come to our aid, but not what man actually *is* apart from the redeeming grace of our Lord Jesus Christ. The cold fact is, according to this view, man has never reached the state of total depravity in reality, thanks to the gracious operation of God's Spirit, beginning at the very moment man fell and continuing in the organism of the human race ever since. Surely, men who have retained a remnant of the original prayer of Paradise, who still pray unto the God of heaven and earth, who are yet able to fulfil their obligation to pray unto God even though in a faulty and imperfect manner, and who can yet offer stirring and respectful prayers unto God, as Kuyper presents them in this passage, cannot be said to be totally depraved.

However, the very opposite is true.

Man by nature *is* totally depraved.

Which means that *all* that man does, apart from the new life of regeneration, is *sin,* always and only sin, for all that is not of faith is sin, Rom. 14:23; even the plowing of the wicked (not the "wicked plowing," as a Christian Reformed pastor once attempted to explain), Prov. 21:4; and those in the flesh cannot please God, Rom. 8:8.

With respect to our present subject this means, man *may* not, man *will* not, man *can* not, man *does* not pray as he is by nature.

In the first place, man *may* not pray by nature. It surely cannot be taken as a matter of fact that *right* proceeds from *duty.* Certainly man is obliged to pray. All men. Even the devils as well as the angels of heaven. No creature ever can have the right to live apart from God, reject His fellowship and live a life of rebellion and hatred against his Maker. He *must* seek the face of his Lord, love and adore Him, praise and magnify Him, desire and seek His fellowship as the highest good. For God is *God* and all creatures are the work of His hands, formed to magnify Him, Whose name is *God.* But this does not yet give the natural man the *right* to do so. Prayer is a gift of God, a blessing of God's covenant, a privilege than which there is no greater. Man is also obliged to believe, to hope in God, to love his Creator, to be holy even as God is holy, to abstain from sin and forsake the things of the world, to live to God and shake off the shackless of death and sin. But this does not yet warrant the conclusion that man also has the *right* to all this. Man has forfeited these blessed gifts and privileges through his disobedience and rebellion in Paradise and has deprived himself most assuredly of every right to all these glorious privileges. And daily he increases that guilt before the face of God, making himself more and more unworthy from moment to moment. He has torn in shreds and maliciously trampled under foot the law of the Almighty and now that law has but one thing to say unto him: You are cursed because you have not walked in all that is contained in the book of the law, you are barred, forever barred, from all the privileges of God's covenant, you may no longer enjoy the blessedness of fellowship with God, your freedom is taken away from you and you are condemned to life imprisonment in fetters of sin and death.

In the second place man *will* not pray unto God by nature. This naturally flows from the preceding, for also man's will is by nature bound in shackles of sin and death. It is not so, that the way into God's presence has been barred to a man actually desiring fellowship with God, however imperfect this desire may be. Man by nature does not will God, has no desire for his Creator, does not long for his Maker as a prodigal son yearns for home. Not in the very least. He who walks by the light of God's grace knows this by experience. The wicked love the darkness rather than the light, the carnal rather than the spiritual, the earthly rather than the heavenly, death rather than life, Satan rather than God. They hate God and their fellowmen and have all their delight in the things of the flesh. "Ye have not *willed,*" will indeed be their eternal torment.

Thirdly, man *cannot* pray by nature. He is dead in sin and misery. He is bound by fetters of death and a slave of the Prince of this world. He lives out of his father, the devil. The principle of sin rules supreme in his heart and from that center of man's being, it governs all that proceeds from that source. Indeed, man thinks and wills, meditates and plans, speaks and acts, but all in subjection to the principle of sin within him. Therefore man cannot pray, cannot will to pray, cannot even will to will to pray.

Finally, for all these reasons man by nature *does* not pray. He may imitate prayer. He may utter a flow of words that have the outward form of prayer and that can even stir up the thoughts and emotions of other men. But this is not *prayer.* It is rather its very God-provoking opposite. Such an imitation of prayer merely heaps iniquity upon iniquity and is abominable in the ears of our Holy and Righteous God. Such is also the plain teaching of God's Word. The sacrifice of the wicked is an abomination to the Lord: but the prayer of the upright is His delight, Prov. 15:8. The Lord heareth the prayer of the righteous, but He is far from the wicked, Prov. 15:29. He that

turneth away his ear from hearing the law, even his prayer shall be abomination, Prov. 28:9.

Only in Immanuel, God's Eternal Son, in the nature of man, is prayer again possible. Therefore we must not differentiate between two kinds of prayer, but what the Catechism pleases to call "the prayer of the Christian" is the *only* prayer that can be acceptable unto God. Consequently there can be no other prayer than that which is sent to the throne of God's grace "in Jesus' name." Jesus' name is Jesus Himself. We must be in Him, one with Him as the branch is one with the vine. And being in Him we must live out of Him and thus draw near unto God in prayer, confessing that we have forfeited all right to fellowship with our Maker, and therefore plead solely upon the meritorious work of our blessed Redeemer. Only in Immanuel we again have the right to enter into the presence of our God. In Him only we *may*. He gave His own precious blood to reconcile His own with the Father. He paid the full penalty of our sin, wiped away our guilt and thus provided access unto the throne of the Holy One. In Immanuel only we have the *will*. For He dwells in us through His Holy Spirit. That Spirit through grace reigns in our hearts, from our hearts governs all our new life in Christ Jesus and thus grants us an ever increasing desire to commune with our Heavenly Father and seek His face in prayer. Only in Immanuel we again *can* pray. Through His Spirit we have been regenerated unto a lively hope, delivered from the dominion of Satan and made free from the shackles of spiritual death wherein we were held. In regeneration we have received a new life, a life of God. And being of God that life also yearns *for* God. And thus it is that with that new life in our hearts we again *can* draw near unto our God in prayer, and *do* seek His face in ever blessed communion. It is true, many faults and imperfections still cleave to the prayers of the redeemed in Christ, but the principle is there and the power of that new life cannot be denied. God's children pray, enter into the fellowship of their God through Christ, speak with God and walk with Him. And while all here below is still imperfect and in part, they have the hope eternal in their hearts, that soon the everlasting day will dawn, when all that is in part will be done away, perfection will have come and God's people as the throng which cannot be numbered will enter through the pearly gates into the house of Father with its many mansions, where the perfection of fellowship and communion with God will have been eternally realized in the final and most glorious manifestation of God's everlasting covenant.

R. VELDMAN

Begin den dag met God;
Zoek 't eerst Zijn aangezicht.
Hij slechts gaat veilig en gewis,
Die wandelt in Gods licht.

Gedachtenwisseling

Het is in dit verband zeker niet noodig om in den breede stil te staan bij de verklaring, die door Prof. Berkhof gegeven is van de Drie Punten en bij de beschouwing, die hij ons biedt van het z.g.n. welgemeend algemeen aanbod van genade en zaligheid. De zendingscommissie onzer kerken heeft pas mijn boekje uitgegeven en verspreid, dat over de Drie Punten handelt. En van dit boekje zijn ook onderscheidene exemplaren naar Nederland verzonden. Daarin heb ik Prof. Berkhof tamelijk breed aangehaald. Het is ook Dr. Impeta thans niet onbekend, wat door hem ten beste werd gegeven als een verklaring van de Drie Punten en eene beschouwing over het welmeenend aanbod des heils. We kunnen dan ook volstaan met er nog eens nadruk op te leggen, dat naar de beschouwing, die door Prof. Berkhof ons wordt geboden, het welgemeend aanbod volstrekt niet hetzelfde is als de algemeene verkondiging van een particulier Evangelie. Wel terdege wil de professor de volgende punten handhaven:

1. Dat God in en door de verkondiging des Evangelies openbaart, dat Hij genadig is aan allen, die het Evangelie hooren, zonder onderscheid. Dit is ook zeer duidelijk uit het eerste der Drie Punten, die door de Synode van 1924 werden aangenomen. Daar wordt immers geleerd, dat die verkondiging des Evangelies genade is voor allen, of ze ter zaligheid leidt ja dan neen. Dit is ook Berkhof's beschouwing.

2. Dat die genade van Gods zijde jegens alle hoorders des Evangelies wel hierin bestaat, dat God in het Evangelie Zijn ernstige begeerte openbaart, om allen en niet alleen de uitverkorenen te redden. Die begeerte is er dus in God en Hij laat haar verkondigen in het Evangelie. Dit leert de professor in verband met Ezech. 33:11. Daar zweert God, volgens Prof. Berkhof, dat God geen lust heeft in het verderf en den dood van eenig zondaar, en getuigt Hij van Zijn groote liefde en zondaarsmin en zijn lust in het redden van alle goddeloozen en niet alleen van de uitverkorenen.

3. Dat in het geval dergenen, die wel onder het Evangelie opgaan, maar niet behouden worden, die den rijkdom der goedertierenheid Gods verachten, het resultaat niet aan de bedoeling Gods beantwoordt. God bedoelde hen te redden, maar zij verachtten den rijkdom Zijner goedertierenheid. Zoo faalde dan Gods goedertierenheid door het verachten dier goedertierenheid door den mensch.

Nu weet ik wel, dat dit niet het eenigste is, wat Prof. Berkhof leert. Naast de lijn, die boven aangegeven is en die geheel in overeenstemming is met het eerste punt van 1924, leert de professor ook de souvereine verkiezing en de onwederstandelijke genade, die alleen tot zaligheid leiden kan. Het zou den professor volstrekt niet moeilijk zijn, om uit andere citaten zijner geschriften duidelijk te maken, dat hij de Gereformeerde lijn vasthoudt.

Maar dat doet aan het feit niet af of toe, dat hij in

zijne verdediging van de Drie Punten de Remonstrantsche lijn trekt en handhaaft. En het is niet de Gereformeerde lijn van Prof. Berkhof, die we bestrijden, maar de Pelagiaansche lijn, die hij daarnevens trekt.

En het is ook de voorstelling, alsof dit trekken van twee lijnen wel kan en wel mag, ja zelfs moet, zoo noodzakelijk is, dat men hen, die die lijn van Arminius niet willen trekken, uit de kerken bant, die we verwerpen.

Het is de beschouwing, dat we het hier met een mysterie te doen hebben, waarop Deut. 29:29 van toepassing is, die we verwerpen als gevaarlijk voor de Gereformeerde kerken.

Dat God verkoren en verworpen heeft, in eeuwig souverein welbehagen en dat Hij toch ook ernstiglijk de redding van allen wil en zoekt, is geen mysterie. Het is onzin. Dat de genade, waardoor een zondaar zalig wordt, onwederstandelijk is en dat toch Gods bedoeling kan falen om menschen tot bekeeren te leiden, is geen heilig geheimenis, te groot en te diep voor ons menschelijk verstand om het te kunnen doorgronden of peilen. Het is eene dwaasheid, die als dwaasheid voor ieder duidelijk moet zijn. En ze wordt zeker niet in de Schrift geleerd.

En het trekken van deze Arminiaansche lijn naast de Gereformeerde is in de praktijk gevaarlijk, want feit is, dat de laatste in dat geval al meer en meer als de eigenlijke verborgenheid op den achtergrond wordt geschoven, en de eerste op den voorgrond als voor ons en onze kinderen. Men wordt hoe langer hoe schuwer voor de prediking der verkiezing, om nu maar niet te spreken van die der verwerping. Zoodra men er over begint, krijgt men ten antwoord: "maar dat zijn verborgene dingen, waarmee we niets te maken hebben!" Een predikant, die nog de Gereformeerde waarheid wil handhaven en in heel haar schoon verband verkondigt, wordt al spoedig de deur uitgejaagd met de in den grond Remonstrantsche dooddoener: "hij wil altijd van de verkiezing uitgaan." Niets meer verstaande van het verband der waarheid, zeker niet meer begrijpende het schoone antwoord, dat de Catechismus op al zulke verwijtingen geeft, dat het "is onmogelijk, dat, zoo wie Christus door een waarachtig geloof ingeplant is, niet zoude voortbrengen vruchten der dankbaarheid," beschuldigt men Gereformeerde predikers in Gereformeerde kerken van Antinominianisme en valsche lijdelijkheid. En hoe langer zoo meer komt de vrije wil op den troon en wordt Pelagius geëerd als het hoofd des Gereformeerden huizes.

En dat is de toestand der Christelijke Gereformeerde Kerken ten onzent.

En dit heeft onder degenen, die nog liefde hebben voor de Gereformeerde waarheid, "onder ons ook volkomene zekerheid." Dat weten mannen als Dr. Volbeda en Dr. De Jong ook wel. Althans, dat ze dit een tiental jaren geleden wel wisten, daarvan kan ik persoonlijk getuigen.

Dit verklaart onzen strijd op dit punt. Men vaart onder een valschen vlag. Onder de Gereformeerde turven zitten de Arminiaansche soldaten, die de veste zullen innemen. En wie maar wil, kan ze reeds hooren hoesten.

Vraag het maar eens aan Dr. Van Lonkhuyzen.

En zeer luide hoort men deze soldaten van Arminius door de lading Gereformeerde turf heen hoesten in de Drie Punten, in het algemeen aanbod en de verklaring, die er van wordt gegeven.

Dit is ook goed duidelijk uit de predikaties, die Ds. H. J. Kuiper, thans hoofdredacteur van *The Banner*, over de Drie Punten gehouden heeft.

Immers daarin sprak hij als volgt:

"Laat ons toch nadruk leggen op het feit, dat uw Godsbeschouwing afhangt van uw antwoord op de vraag of God ook gunst bewijst aan de verworpenen. (Hiermede ben ik het formeel goed eens. Het gaat metterdaad om onze Godsbeschouwing, om het allerhoogste, H. H.) Een zeker Christen heeft het juist gezegd: 'Onze God is een rechtvaardig God, maar geen wreed God'. (Hierin ligt stilzwijgend opgesloten, dat wij God nu eens zullen beoordeelen en uitmaken, wat Hij doen en laten moet, om aan de beschuldiging te ontkomen, dat Hij een wreed God is, H.H.) Hij heeft geen lust in de ellende in eenige Zijner schepselen. Hij zendt den goddeloozen aardsche zegeningen als de vruchten Zijner goedertierenheid (maar: "Hoe groot zijn Uwe werken, o Heere, hoe diep zijn Uwe gedachten! Dat de goddeloozen groeien als het kruid en alle werkers der ongerechtigheid bloeien, opdat zij tot in der eeuwigheid verdelgd worden. Immers zet Gij hen op gladde plaatsen." Ps. 92, 73. Dit zijn Gods gedachten in tegenstelling met Kuiper's, H. H.) *opdat Hij hen zou mogen overtuigen van Zijne oprechte gewilligheid om hun de grootere gave van de zaligheid in Christus te schenken.* (Ik cursiveer. Maar God zegt, dat Hij Zijn toorn wil bewijzen en Zijn macht bekend maken en daarom met groote lankmoedigheid verdraagt de vaten des toorns tot het verderf toebereid, Rom. 9; H. H.) God is rechtvaardig en gestreng, maar Hij is niet hard en wreed. Hij is geen God, die tegenover een groot gedeelte der menschheid niet anders dan Zijn toorn openbaart. (Kuiper's bedoeling is, dat zulk een God hem te wreed en te hard zou zijn. Maar: zal ook het leem tegen den pottenbakker antwoorden? En Kuiper is ook leem. En God is God! H. H.) Zelfs de verworpenen zijn Zijne schepselen, het werk Zijner handen; en in Zijne goedheid en genade overstroomt Hij hen met zegeningen zoolang als ze leven, zelfs al sterven ze in hunne zonden. Zoo verheerlijkt Hij Zijne liefde zoowel als Zijnen toorn in de verworpenen, evenals Hij Zijne gerechtigheid zoowel als Zijne genade verheerlijkt in de verlosten." (De vertaling is van mij, H. H.)

Het hart van de zaak is, met het oog op ons onderwerp, dat Kuiper verkondigt, dat God Zijnerzijds bereidwillig is, om de gave der genade in Christus allen te schenken, ieder hoofd voor hoofd, en dat hij zijne

hoorders dit gevoelen inprent, dat alle menschen daarom aardsche dingen van God ontvangen, opdat zij daardoor overtuigd zouden worden, dat God zeer gewillig is, om hun de grootere gave van de zaligheid te schenken!

Dit zal zeker ook moeten inhouden, dat hoe meer aardsche goederen en welvaart iemand heeft, hoe ernstiger God hem wil overtuigen, dat Hij hem wil zaligen; en, aan den anderen kant, hoe meer lijden en ellende iemand in dit leven moet ervaren, hoe zwakker deze overtuigings-methode moet worden geacht.

Het mag uiterst vreemd worden geacht, dat de werkelijkheid leert, dat niemand ooit door Kuiper's methode overtuigd wordt van Gods genade in Christus; geen verworpene, ook geen verkorene. Het is ook duidelijk, dat de Schrift precies het tegenovergestelde leert, dat de goddeloozen moeten groeien als het kruid, opdat ze tot in der eeuwigheid verdelgd worden en dat de verkorenen door veel lijden overtuigd worden van de genade Gods in Christus Jezus. Maar het is nog veel duidelijker, dat Kuiper dit gevoelen, alsof God Zijnerzijds bereid is, allen de genade in Christus te schenken, niet zijnen hoorders mag inprenten, overmits dit behoort tot het verderfelijk venijn van de Pelagiaansche dwalingen, Canones II, B, 6.

Maar erger wordt het nog, als Kuiper, die immers geen wreed God wil, naast deze groote gewilligheid Gods om allen te redden, nu ook de lijn moet trekken van verkiezing en verwerping, van een God, Die Zich ontfermt diens Hij wil en verhardt dien Hij wil. Want dan wordt toch ook Kuiper's God wreed. Of wilt ge, ge komt tot dit verschrikkelijke resultaat, dat Kuiper eerst oordeelt, dat zulk een God wreed is en dan Hem toch moet verkondigen!

Maar hij besluit zijne predikatie liever als volgt:

"Er is hier niemand onder mijn gehoor, die zeggen kan: God haat mij. Veronderstelt dat ge wist, dat ge voor eeuwig verloren gaat; zelfs dan zoudt ge niet kunnen zeggen: God geeft om mij niet. Het Evangelie, dat wij verkondigen, is een Evangelie voor zondaren, — voor alle zondaren. Het is ook een blijde boodschap voor u. God heeft geen lust in uw dood, maar daarin, dat ge u bekeert en leeft. Hij haat uwe zonden, maar Hij haat u niet. Hij noodigt u om tot Hem te komen en gered te worden. Dat feit zal oorzaak zijn, dat ge uwe straf dubbel waardig zijt, indien gij verloren zoudt gaan. Nooit zult ge kunnen zeggen, dat ge Gods goedheid en genade niet gesmaakt hebt, dat ge Zijne liefde niet ervaren hebt," etc.

Elke andere beschouwing dan de zijne op dit punt acht Kuiper beslist fatalistisch. Want:

"Een der ernstigste zijden van de tegenwoordige loochening der Gemeene Gratie is wel de loochening van het algemeen aanbod des heils. Dit berooft het Evangelie van zijn evangelischen klank. Het moet wel leiden tot een religieus passivisme en fatalisme, dat de vloek is geweest van elke kerk waar de prediking der verkiezing niet in balans werd gehouden door de verantwoordelijkheid des zondaars (vermoedelijk is bedoeld de verkondiging hiervan, H. H.) en van Gods oprechte, welgemeende aanbieding der zaligheid aan allen zonder onderscheid."

Hoezeer men bevreesd is voor de verkondiging van een particulier Evangelie blijkt ook uit het Bezwaarschrift van den heer Van der Mey tegen ons standpunt ingebracht ten tijde van den strijd over deze kwestie. Als we zeggen, "dat voor de meeste menschen Gods aanbod van zaligheid niet welgemeend is," dan:

"Neen, op deze wijze houden we niet meer een Evangelie over, een blijde boodschap, die aan alle creaturen moet gebracht worden. Het blijft misschien nog een boodschap, maar het is geen BLIJDE boodschap meer. De heerlijkheid en de liefelijkheid des Evangelies opgesloten in het ijshuis van 's menschen logica! Het universalisme des Evangelies veranderd in particularisme en pessimisme!"

Dit laatste wordt niet gezegd van de algemeene *verkondiging* des Evangelies, maar van den *inhoud* dier verkondiging, want daarover alleen is ten onzent de strijd gevoerd. Men wil geen particulier, maar een universalistisch Evangelie naar den inhoud er van.

We zullen hiermede van dit gedeelte onzer bespreking afstappen. Het zal wel duidelijk geworden zijn, dat onze strijd niet over woorden en termen, maar over beginselen loopt. Alsmede, dat, om met Ds. Datema van Driebergen te spreken, het schip hier wel naar de lading ruikt!

H. H.

THE MYSTERY OF PROVIDENCE

O wondrous wheel of providence,
Held in Jehovah's hand;
Mysterious to the sons of sense,
Moved by divine command.

Each of time's changes, like a spoke,
Proceeds from God, its source;
Each fills its station, none are broke,
All aid its wondrous course.

Its circle reaches earth's wide bound,
Its axis is God's will;
On His decrees it must go round,
Till He shall say, Be still.

Let Atheists vainly talk of chance,
I would this wheel adore,
Which rules and guides each circumstance,
Which angels can't explore.

Through seas, o'er hills it makes its way,
Though earth and hell oppose;
'Tis hastening on the last great day,
Its wonders to disclose.

Why Not Hymns?

It is an established fact that there exists a difference of opinion on the question of the singing of hymns among some of the members of our Protestant Reformed church. We have had occasion to hear many views brought out; both in support of the singing of the Psalter song and in support of the hymn. As in the discussion of all questions, we have found that there have been views and opinions rendered that bespoke of serious thought upon the subject by some and of a superficial view of the subject by others.

We have heard it said, for instance, that we should sing hymns because the tunes to which hymns are sung are more appealing than the tunes to which our Psalter songs are sung. On the other hand, we have heard it said that our fathers restricted themselves to the use of the Psalter songs and therefore what was good enough for them, is good enough for us. The extent of our observation has proven to us, that those favoring the hymn, have been in the majority. It may be answered that this means nothing insofar as the right or wrong of singing hymns is concerned. We readily admit this. The world may judge right by might, but the child of God never does. Still we believe that the foregoing conclusions are significant.

To us this difference of opinion proves either of two things. First, that many of those who favor the hymn are not aware of the danger of singing hymns and are ignorant of the grounds for its condemnation, or secondly, that many who favor it, have come to this conclusion because they have found, after a careful study of the question, that the grounds for favoring the Psalter song do not overweigh the grounds for favoring the hymn, and that, therefore, the one has a place in our worship as well as the other.

If these two conclusions are correct, then they surely imply specific duties. If the former proves to be the case, then we are duty bound as Protestant Reformed Churches to point out the danger of singing hymns; to draw up positive proof that this danger exists and to tolerate no singing of hymns by our people. If the latter is the case, then it is our duty as church to provide ourselves with a collection of suitable hymns to be used alongside our Psalter songs.

It has fallen to our lot to consider the main objections that are raised against the singing of hymns. We will attempt to show that some of these objections partake of a more or less imaginary light.

It has been said, by those who oppose the hymn, that in distiction from the Psalter, the hymn is fixed to no particular text or series of texts; and because of this, the hymn often partakes of the character of general statements. Because of this, they continue, the hymn forms a fitting tool for the heretic to utilize in presenting the lie to the people. We answer, that although many hymns are not fixed to particular texts or series of texts, that, nevertheless, it is also true that there are New Testament songs that are based on versified scriptures. It is further true, that many hymns, though not based on versified scriptures, nevertheless present the truth without apparent change from the original.

Permit us to present an example which we take from the "New Christian Hymnal" by Rev. H. J. Kuiper. The first verse reads as follows:

> "'Tis not that I did choose Thee
> For Lord that could not be.
> This heart would still refuse Thee.
> But Thou hast chosen me.
> Thou from the sin that stained me
> Hast cleansed and set me free.
> Of old Thou hast ordained me
> That I should live to Thee."

This hymn is fixed to no particular text or series of texts, yet it presents the truth in a remarkably clear way. Nor can we say that it partakes of general statements. We would say that it is a practical application of Romans 9 verse 16 where we read: "So then it is not of him that willeth nor of him that runneth, but of God that showeth mercy." We might quote more examples but space does not permit. We distinguish between two classes of general statements that manifest themselves in hymns. We may add that we do not believe that this generalness hinges on, or is the result of the lack of versified scripture as this objection seems to do. To us it appears that in a hymn we have either the taking of a general truth and presenting it as it applies to the individual person or the taking of a particular truth and presenting it in a general sense. The former distinction is brought out in the hymn which we have quoted, while the latter is exemplified in many hymns that are plainly Arminian in content. We would come to the conclusion that many of those who oppose the hymn, seem to conclude that unversified scripture in song is sure to propagate the lie. This would further imply that free language is a wolf in sheep's clothing. We admit that man is fallible and that whatever truth passes through him always emerges bearing the stamp of this fallibleness. But this is also true of the creed. We see no essential difference between the creed and the hymn. If this contention can be proven it naturally follows, that if one is held, the other has also this right. What is the creed? The creed is the extraction of current truth from Scripture and the casting of it into a proper form.

Both in the end bear the stamp of fallible man. Yet many who oppose the hymn find no fault with the creed. But, some will say, God wills that the church have her creed, for He causes the heretic to appear and encountering his lie, the church seeks the scriptures for the opposing truth and having found it, casts it into the proper form. But, we ask: Does the heretic present his lie only by medium of the creed? The an-

swer is obvious. He uses every medium which he can and his specialty seems to be the hymn. He is often more successful in using the hymn than by other means. Do we as Protestant Reformed church confront the heretic in this respect? The answer must be: No. If the heretic comes with his lie in the creed, sermon, prayer or magazine article, we come with the truth in the creed, in the sermon, in the prayer and in the magazine article. In other words, we use the same medium which he does. Yet when it comes to the medium of the hymn we are silent. Why? Some will no doubt say that we have our Psalter songs to oppose the lie with. True enough, but it must be remembered that they also bear the stamp of fallible men and that we are further handicapped in many instances by what we shall term "shadow language." There are, for instance, many hymns that incorporate the complete dominion and victory of Christ which are His by virtue of His completed work of atonement, while we by reason of the old dispensational limitations of the Psalm are forced to say that Christ shall have dominion at the time when He has this dominion. We will not enlarge upon this any further as it will be taken up more fully by the following writer under the title, "Psalms and Hymns Compared."

It is further remarked by some that hymns cannot compare with the Psalms of David. We readily admit this. But we ask: Is it fair to compare the language of mere fallible man with that of Scripture? Comparing the hymn and the Psalter song we have a more fair equality. Then we conclude that there are hymns that can compare with Psalter songs both as to language and content. A further objection that is often raised is, that by singing hymns we are in grave danger of singing Arminian doctrine. Offhand we might conclude that Protestant Reformed people have no powers of distinction in respect to the lie and the truth and this further implies that we must be very insecurely grounded in Reformed principles if this danger is so grave. We would say that if anybody of believers can distinguish between Arminian and Reformed doctrine, it must be our people. Surely not of ourselves, but only by the grace of Him who has called us unto these glorious truths. We do not believe that these powers of distinction which were ours in 1924 have left us to such a degree that in seven short years we have come to the state where we cannot sing hymns because we can't distinguish the Reformed from the Arminian. But if this danger exists even in the remotest sense, then it surely is our duty to select hymns that are suitable for our people to sing. Hymns that are doctrinally and scripturally sound.

The final objection which we wish to treat is contained in an article that has appeared in one of the numbers of our Standard Bearer. There is one statement which we wish to deal with especially, as follows: "The Spirit dwells in the New Testament church indeed. However, He dwells in the Christian Reformed Protestantism in a way in which it pleases Him not to dwell in the church at large."

To this we wish to object, for the contention then is, that the Christian Reformed Church has a more liberal portion of the Spirit than have the other ecclesiastical bodies and should therefore compose and set to music hymns by people in that church and bearing a distinctive Reformed character. This contention, then, implies that the work of the Spirit is different in character and has different results in one denomination than in another. But, we would ask, how can this be supported in the light of Scripture, for Scripture teaches that the work of the Spirit is the same in the heart of every believer, or, in other words, in every member of the true church, and does not distinguish between outward church groups. So, then, when the hymn is the product of the Spirit-inspired person, it will have identical results in any ecclesiastical group, namely, that of a Scriptural hymn. So, then, it is not necessary to wait for the composition and setting to music of any new group of hymns, when there are already hymns which partake of a spiritual and scriptural character.

Finally, to contend that the hymns of one ecclesiastical body are inferior to those of another (allowing that authors resident in such bodies are Spirit-filled) is to contend that the work of the Spirit itself is fluctuating, inferior and superior. The conclusion, therefore, is inescapable that if a hymn can be proven to be scriptural as to its contents, it is allowable for the church to utilize such a hymn in its service of song. If the foregoing is correct, then the church can glean its hymns from a wider field and have a collection that is essentially the work of the same Spirit and differs only insofar as the author has been gifted, to a greater or lesser degree in the ability to compose and set to music the incomparable truths of God's Word.

Andrew Voss

CHRIST IS ALL

We are dust, and God rememb'reth,
Yea, our frame He knoweth well.
But His mercy's everlasting,
Like a deep exhaustless well.

When we know our utter weakness
Full dependence on the Lord,
Trusting to the Spirit's guidance,
And are feeding on His Word.

Then it is we're safe from stumbling,
Leaning on His own strong arm,
And if thus we cross the desert,
He will shield us from all harm.

Oordeelen In 't Licht Of In 't Duister

Er zijn menschen geweest in het verre verleden, die in zeer bijzonderen zin met God te doen kregen. Dan openbaarde Zich de Heere aan hen, gelijk Hij dat gewoonlijk niet deed. Dan zagen ze of hoorden den Heere. Denk, b.v., aan Jesaja. Van hem meldt ons de Heilige Schrift: "In het jaar toen de koning Uzzia stierf, *zag ik den Heere,* zittende op een hoogen en verheven troon . . . . "

En als we de beschrijvingen van dat zien en hooren van God dier bevoorrechte menschen eenigszins nauwkeurig nagaan, ontvangen wij den indruk, dat zulk een openbaring Gods iets onuitsprekelijk geweldigs was.

Tweeërlei treft ons dan.

Ten eerste, merken we op, dat ziel en lichaam dier stervelingen beroerd worden, en dat wel in zoo hooge mate, dat ze als dood ter aarde vallen, ontzet worden, hun geest doorstoken wordt in het midden van het lichaam; ze worden verschrikt, hun buik wordt beroerd, de lippen beven, verrotting grijpt hen in 't gebeente.

Ten tweede, treft het ons, dat zulke menschen zichzelve gaan veroordeelen. Zoo spoedig ze hun spraak terug vinden, vertellen ze den Heere oogenblikkelijk hoe onrein, vuil, onverstandig, dwaas en onwaardig ze zijn.

Alle die tafereelen, door Gods Woord ons geschetst, zijn roerend. Een der voornaamste is wel, degene waar Jesaja opgetrokken wordt in een visioen en God zit op Zijn troon, omstuwd van duizenden en tienduizenden engelenscharen. Hij hoort het, hoe zulke serafs elkander opwekken om Gode lof te zingen. Ze hebben Zijn deugden gezien en 't resultaat is, dat het licht dier deugden uit die reine wezens tot God terugflikkert, tot eeuwige genieting des Heeren. Donderend weergalmt het in de zalen des hemels: "Heilig, heilig, heilig is de Heere der heirscharen!" En de dorpelen bewegen zich van den stem des roependen. En het huis wordt vervuld met rook.

Doch Jesaja zingt niet; hij schreit. Hij gevoelt zich niet gelukkig temidden van Goddelijke heerlijkheid, maar kromt zich in smart: "Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben, en woon in het midden eens volks dat onrein van lippen is; want mijne oogen hebben den Koning, den Heere der heirscharen gezien!" Hij gevoelt zich den dood nabij, vanwege het gezicht des Heeren.

In eenigszins andere vormen en beschreven onder andere beelden, doch wezenlijk steeds hetzelfde, ondervonden Agur, Ezechiel, Daniel, Habakkuk, Petrus, Johannes, e. a. Sommigen van hen zijn zóó verplet en verbrijzeld van harte, dat de Geest Gods hen overeind moet zetten, troostelijke woorden toevoegen of door Engelen den mond met vuur zuiveren.

Nu is Jesaja zalig en Ezechiel juicht; Daniel is in den hemel en Jeremia schreit niet meer, doch wij zijn nog in de valleien der schaduwen. En nu weten we wel, dat het ons niet beschoren is om hier God zóó te mogen zien als die helden, doch als 't eeuwigheidslicht van God, den Heere, door Woord en Geest ons in 't harte schijnt, dan worden ook wij ontdekt aan de gruwelen der duisternis die de onze zijn van nature.

En dat eeuwigheidslicht noopt ons tot een waardeeringsoordeel naar waarheid.

En, o wee! Zulk een waardeeringsoordeel houdt zelfveroordeeling in. Is de grondtoon er van. En stamelend komt het over onze lippen: O, vreeselijke God! Ik lig midden in den dood! Bij U is een vreeselijke majesteit!

We mogen het noemen een oordeelen in het licht. En het eigenaardige van het oordeel eens menschen, in het licht van Gods aanschijn, is wel, dat zulk een mensch zichzelven veroordeelt.

Geheel anders, neen, het tegenovergestelde vindt ge bij den mensch die in de duisternis wandelt en geheel en al verstoken is van dit bijzondere, ontdekkende, zaligende en heiligende licht Gods. Zulk een mensch mist de louteringe des Woords en des Geestes. Ook hij oordeelt. Doch de grondtoon van zijn oordeel is, dat hij zijn evenmensch veroordeelt en verdoemt. Bij hem vindt ge het uitsteken des vingers. Adam wijst naar Eva en Eva naar de slang. Doch na ontdekkend licht wijst het kind Gods op zichzelf. De duistere heeft een ander oordeel. Doch het is een oordeel der duisternis en daarom leugen. Al wijst hun vinger al hun ijdele leven op aarde van zich af naar den naaste heen, toch zullen ze onder het oordeel Gods vergaan.

Voor allen nu, die onder de helder schijnende stralen van het eeuwigheidslicht staan, hetwelk ons door Geest en Woord toekomt, wordt het hoe langer zoo meer duidelijk, dat de zich verontschuldigende mensch reeds nu geoordeeld en veroordeeld is. Hij ziet het oordeel van de duisteren bij het licht van Gods Woord. En dan ziet hij tevens, dat het veroordeelen van den naaste in duisternis, een veroordeelen is van zichzelf.

Treffend vinden we die ontzettende waarheid in Rom. 2:1 en 2: "Daarom zijt gij niet te verontschuldigen, o mensch! wie gij zijt, die anderen oordeelt, want waarin gij een ander oordeelt, veroordeelt gij uzelven; want gij die anderen oordeelt, doet dezelfde dingen. En wij weten dat het oordeel Gods naar waarheid is over degenen die zulke dingen doen."

Bovenstaande woorden geven ons drieërlei te zien, in verband met ons onderwerp.

Ten eerste, dat de natuurlijke mensch, wie hij ook zijn moge, door zijn werken voor God veroordeeld staat. Toegestemd moet, dat Paulus in dezen tekst den Jood op het oog heeft. Nu is dat, echter, niet alleen op den Jood van toepassing. Wat Paulus in dit gedeelte schrijft is van toepassing op den mensch van nature en daarom zegt Paulus dan ook: "O mensch! wie gij zijt!"

Wat Paulus hier zegt is van toepassing op de menschelijke natuur.

Dus naar bovenstaanden tekst was de Jood schuldig voor God vanwege zijn werken. Dat schijnt niet zoo te zijn, in den uitwendigen zin. Immers, zij rustten op de wet en roemden in God; Gods wil wisten ze en beproefden de dingen die daarvan verschilden; ook onderwezen ze in de wet. Bovendien waren zij naar hun eigen getuigenis leidsmannen van de blinden, lichten dergenen die in de duisternis waren, onderrichters dergenen en leermeesters van hen die onwijs en onwetend waren. Ook hadden ze de gedaante van kennis en waarheid. Indien ze per ongeluk eens een afgod zagen of onvoorzichtiglijk door iemand gesproken werd over afgoden in hun bijzijn, dan verzekerden zij u, dat ze een gruwel hadden van de afgoden. Vraagdet ge hen naar hunne afkomst, dan was het Abraham en indien ge aanhieldt, dan was God hun Vader. In verband met het vermoorden der heilige profeten, verzekerden zij u, dat indien zij ten tijde der vaderen waren geweest, zij geen gemeenschap gehad zouden hebben met hen aan dat bloed. Ook schijnt het er zoo bij te staan, uitwendiglijk, naar Jezus' getuigenis. Immers zaten zij op de stoel van Mozes en al wat ze bevalen moest gedaan. Ze maakten hunne gedenkcedels breed en hunne zoomen groot. Vóóraan was hun plaats in de synagogen en ze baden hartroerend voor het oor van allen: Heere, Heere! Ze baden op de straten en lieten voor zich trompetten, want groote sommen gelds werden den armen geschonken. Stad en land werd omgereisd, ten einde den heiden tot Jodengenoot te maken. Van buiten schenen ze schoon, witgepleisterde graven gelijk. Ja, zelfs schenen ze rechtvaardig den menschen.

Wie zou nu er aan denken om te zeggen, dat zulke menschen in het licht Gods veroordeeld staan vanwege hunne werken? Men zou, op het uitwendige afgaande, hun een eereplaats in den hemel toekennen.

Maar wel staan ze geoordeeld naar het wezen der zaak. Gods Woord zegt van hen: "gij doet dezelfde dingen." Welke dingen? Dezelfde dingen. Dit ziet blijkbaar op die lange lijst van goddelooze zonden en liederlijkheden van Rom. 1:18-32. Leest dat gruwelijke lijstje maar eens over en huivert.

Dit toont aan: 1) dat de Joden, alhoewel uitwendiglijk onberispelijk levende, inwendig, in het harteleven dezelfde zonden bedreven als de Heidenen; 2) dat bij den Heere de zonde der gedachte evenzoowel zonde is als de daad; 3) dat beide Jood en Heiden uit denzelfden verkankerden wortel opkwamen: Adamskinderen, gansch en al bedorven in hunne natuur; 4) dat gij en ik, lezer, naar onzen ouden mensch hieronder begrepen zijn. We zijn geen steek beter.

Zoo is het naar het verband. Die mooie Joden stalen, deden overspel, beroofden het heilige, onteerden God en om hunnentwil werd den naam des Heeren gelasterd onder de heidenen. En door de overtreding der wet viel de Jood terug in den voorhuid der heidenen. Onze en hunne naam is zondaar ook met allen schitterenden schijn van godzaligheid die aan den buitenkant flonkert. Zoo zijn we ook naar Jezus' woord. Wel mooi witgepleisterd, maar graven; wel schoon van buiten, maar van binnen vol doodsbeenderen of grijpende wolven. Van nature kinderen des duivels en der hel. Dus de werken van den Jood en van alle menschen roepen luide om veroordeeling. Geen verontschuldiging is hier mogelijk.

Ten tweede, zijn de onderwerpen van dit Schriftgedeelte veroordeelenswaardig door hun eigen oordeel.

Let er toch op, dat hij de Heidenen veroordeelt. Dat wordt hier als een feit geconstateerd. Tot driemaal toe in vers 1 van Romeinen 2; en tot driemaal toe in de verzen 21 en 22; en bij implicatie in de verzen 18-20. De Jood verhoogde zich boven alle volken der aarde en stelde zich aan als rechter over de daden der heidenen. En dat wel in den zin van *ver*oordeelen. Alle heidenen werden door den Jood schuldig bevonden. En staart u nu niet blind op dien verachtelijken Jood, want die streek zit ons ook diep in onze zondige natuur. Dat is immers een menschelijke zonde gansch in het algemeen? Let maar op uw eigen leven. Den ganschen lieven dag zegt ze met woorden en gedachten: "Die man of die vrouw handelt niet goed! Wat gruwelijke dingen doen die menschen toch!"

Dat oordeel van dien Jood rustte op hun door God geopenbaarde kennis. Let maar op vers 32 van het vorige hoofdstuk. Er bestond een soort analogie tusschen de kennis der Joden en de kennis der heidenen. De Heidenen kenden het recht Gods: het doen van die dingen die zoo goddeloos waren riep om de straf des doods. Dat had God hun geopenbaard (1:19). De Joden kenden óók het recht Gods. Doch die kennis was een hoogere kennis. Ze was de Wet en de Profeten. En met veel luider stem riepen die door alle eeuwen heen, dat de goddelooze des doods waardig was. Dus evenals de Heidenen, oordeelden en veroordeelden de Joden ook den goddelooze. Evenwel, het oordeel der Joden rustte op den eigen stemme Gods naar de Wet, door den eigen vinger Gods in die Wet gegraveerd. Daardoor was hun veroordeelen van den Heiden veel strenger dan der Heidenen oordeel over elkander. Daardoor was er veel luider roepen om de hel over de Heidenen uit het Jodendom, dan uit het midden der Heidenen.

Doch, o wee! dit luider oordeel veroordeelde den Jood zelf. En de grond van die veroordeeling lag in het zelf doen van dezelfde dingen die ze in den Heiden laakten. Ze deden dezelfde dingen. Dus in hun oordeelen zenden zij zich zelven naar de hel, huns ondanks. Ze waren hun eigen rechters. En door zijn veroordeelen van den Heiden zond hij zichzelven dieper in de hel.

Zijn werken op zichzelf veroordeelden den eigengerechtigen Jood, zoo zagen we, in de eerste plaats; en nu zet hij, in de tweede plaats, het stempel er op door zijn oordeel over den naaste.

Past dit op uzelven toe en huivert met mij over onzen altijd gereeden mond om den naaste te beschuldigen, veroordeelen, verdoemen. Bij U, o God! is een vreeselijke majesteit. Is het wonder, dat Jesaja in den hemel schreit en Johannes voor dood ter aarde stort, als zij God zien. God die een Licht is?

Ten derde, zijn de voorwerpen van dit Schriftgedeelte voorwerpen van Gods oordeel. "En wij weten, dat het oordeel Gods naar waarheid is over degenen die zulke dingen doen."

Dat oordeel spant de kroon. Dat is het hoogste en laatste gerechtshof. We moeten wel voor de aandacht houden, dat het oordeel van den heiden vaag is, uit den aard der zaak. Wel zal het voldoende zijn om hem alle onschuld te benemen. Maar door het proces van zonde op zonde, waarin de Heere hem overgeeft, wordt zijn geweten toegeschroeid en de sprake van den wil Gods al flauwer en vager. Hun oordeelen en veroordeelen is daarom gebrekkig. Het oordeel van den Jood is ook gebrekkig. De mensch, gij en ik ingesloten, is van nature valsch en neemt het aangezicht aan. Ook bedekken wij onze goddelooze werken onder een vromen schijn. En zelfs waar we de geschreven wet hebben, verknoeien wij met den Jood die wet, nemen er af en doen erbij. Allerlei slangachtige motieven schuilen als adders onder het gras, als wij aan het oordeelen gaan.

Maar God spreekt ook een oordeel uit en dat oordeel spant de kroon. Tegen dat oordeel kan geen appèl aangeteekend worden. Want God is God. En dat oordeel weten we. Een bewijs, dat het den mensch gezet is te sterven en daarna het oordeel, onmiddellijk er op volgende, in zijn verzinken in 't vlammenvuur der hel, is wel de algemeene angst voor den dood. Die dood is een vallen in de handen van den levenden God en Hij is een verterend vuur. Ge moet wel verstaan, dat daar van geen verontschuldiging sprake is. Zal ik u een klein voorspel er van schilderen. Een voorspel, dat ge in Gods Woord vindt? Jezus schrijft in de aarde, en zonder ook maar één woord te zeggen gaan de vuige hypocrieten heen, van den oudsten tot den jongsten. En Jezus blijft met de zondares alleen. O, die oogen van Jezus! Als die ons in de ziel snijden, begeleid door Zijn woord: Wie van u zonder zonde is, werpe den eersten steen op haar! Houdt op van werpen! Neen! ge hebt gelijk, men durft tegenover die oogen geen steen oprapen. Ik pak mij weg, met mijne vuile zonden! Zoo spreekt gij en ik, mijn broeder!

Een voorspel van dien vreeselijken dag, wanneer de verdoemden angstig zullen wijzen naar het oog van God en gillen: Wie van ons kan bestaan voor dat oog! O! bergen valt op ons tot verbrijzeling toe, liever, dan door dat oog verteerd te worden.

Het oordeel Gods is naar waarheid. Geen wonder, Hij is de waarheid Zelf. De duisternis der leugen wordt bij Hem niet gevonden. Hij is een Licht en er is geen duisternis in Hem. Zijn eeuwig, oneindig, Goddelijk leven is louter Licht. Daarom is dan ook Zijn doen enkel en louter majesteit. 't Is trouw al wat Zijn hand beval; het staat op recht en waarheid pal; als op onwrikb're steunpilaren! Hij is ook de Eenigste die Waarheid is. God is waarachtig en alle mensch is leugenachtig. Naast Hem is er geen waarheid denkbaar. En op grond daarvan is God dan ook de Eenigste Rechter. Alle oordeelen naar waarheid geschiedt dan ook naar Zijnen wil en is van Hem afgeleid.

En Gods oordeel naar waarheid doordringt alles. God ziet niet aan wat voor oogen is, doch Hij ziet en speurt het hart, hetwelk de fontein des levens is. Hij neemt den persoon des menschen niet aan. Ons oordeel is verdorven, omdat wij zelf ook verdorven zijn. Geen stroom rijst boven zijn oorsprong. Doch Gods oordeel is het Eeuwigheidslicht der Waarheid. Is de oordeelende God Zelf.

Dat eindelijke oordeel in 't licht is de dood.

Hij zal allen oordeelen. En dat naar de werken. En aller werken zijn goddeloos. Dus allen zijn des doods, des eeuwigen doods waardig. Daarin heeft de eigengerechtige Jood niets voor, doch in harmonie met het waarachtige oordeel Gods zal hij dieper liggen in de hel dan de heiden, omdat hij den weg des levens beter kende en toch zondigde.

En zoo is het ook met u, lezer, en met mij, indien we in die dingen leven, zooals we allen van nature doen en de Joden deden geheel en al, naar de woorden van den tekst, dien we aanhaalden. Dwaalt niet, alle valschheid, schijnheiligheid, eigengerechtigheid; alle veroordeelen, beschuldigen, verdoemen van den broeder is den Heere een gruwel. Voor alle dezulken is de hel bereid.

Tenzij de lichtglansen van de eeuwige rechtvaardigheid Gods over ons komen en ons in zaligen levenswandel omhullen. Tenzij de vuile en vuige goddeloosheid ons uit ons wezen gebrand wordt en de witte kleederen des heils in Christus ons omgehangen worden, om 't eeuwig welbehagen. Want dan moogt ge uw wandel hebben in het licht. En dan moogt ge uw oordeel uitstamelen in het licht. En, o hoe vreemd, dan gaat ge niet langer den broeder verdoemen, doch dan breekt uw stem voor Gods genadetroon in het duizendmaal herhaalde: o God! Wees mij zondaar genadig!

Dan zult ge wel getuigen tegen alle goddeloosheid en goddeloozen, doch 't zal alles zijn, omdat het Woord en de Geest Gods u doorlouterden. En wanneer ge dan oordeelt, dan is 't om Gods wil.

Doch wat uw eigen leven aangaat, wanneer 't uzelf geldt, zal uw oordeel barmhartig zijn. Dan wordt ge zacht en teeder tegenover uw medemensch.

Zalig, die zoo mogen oordeelen in 't Licht!

G. V.

Laat God uw gastheer zijn
Als ge aan den disch u zet;
Van Hem is 't aardsch en 't hemelsch brood;
Vraag beiden in 't gebed.

Reply to A. Voss

Elsewhere in this magazine you will find a essay by Mr. A. Voss, which is the second of a series of four essays on the question of hymns. The respective authors are four members of the Young Men's Society of the First Protestant Reformed church, Fuller Ave., Grand Rapids, Mich. In two articles appearing in this magazine, I (the undersigned) have also voiced my views respecting the matter of the introduction of hymns in our public worship. In these articles I took the stand that such a step would be sure to prove fatal. The aforesaid essays represent an attempt to overturn the argument of my articles. Let me assure these young men, that it affords me no little pleasure and satisfaction to know that they have pursued and weighed my line of reasoning. The evidence that one's articles are being read is always gratifying. The appearance of the aforesaid essays gladdened me for still other reasons. It told me, that our young men are reading the Standard Bearer, study, appraise, pass judgment upon its content, and arrive at independent conclusions. This, of course, is as it should be. Blind followers are dangerous people. The only one whom we may and must blindly follow is God. What He does and says, must be right and true because He is God. To believe merely because a mere man has spoken, is sheer idolatry. We want you to carefully weigh our deliverances and challenge what we write. Don't affirm what we say and write until you are convinced that what we say is the truth. These young men have made a study of my reasonings respecting the hymn question. And the conclusion at which they arrived is, that my stand is wrong. What have I to say by way of reply? First of all this: my young friends should know, that I may blindly follow them no more than they may blindly follow me. Nor may I take the stand that I could not have erred, that, therefore, what I wrote must be true, because I wrote it. Doing so, I would be blindly following myself. No one may take this stand over against himself. Hence, because these young men have taken issues with me respecting the hymn question, I consider it my duty to carefully weigh once more my reasonings and, of course, the reasonings of these young men. This I have done. With what result? I am not going to say immediately. Let us debate the matter together. This is going to be an honest debate, of course. In an honest debate the persons involved are always ready to admit that two times two is four, that black is black and that white is white, so to say. A debater is intellectually dishonest when he insists that two times two is six and that black is white, because he is too proud to admit that his arguments hold no water. We all desire to remain intellectually honest, do we not? Certainly.

The first essay we pass by, not because it has no merit, but because it was purely historical. The second essay of the series, the one appearing in this number of our magazine, is signed *Andrew Voss.*

Let us attend to the reasoning of this essay. It may be well to state, first of all, the issue. The question is not whether it is principly wrong to sing hymns in our public worship. We are all agreed that it is not. The sole question is whether for reasons to be advanced in the sequence it is advisable, yea, possible, to introduce hymns in our public worship. My stand is that this is neither advisable nor possible. The stand of the four brethren is, that this is both advisable and possible. We are all aware what is meant by a hymn in distinction from a psalm. Our psalms are the versification of that section of the Old Testament scriptures known as the 150 psalms. A hymn may be defined as some Biblical truth imbibed, reproduced and cast in poetical form by the sanctified mind.

Let us now get the trend of brother Voss' reasoning before our eye in a brief outline:

(1) He has listened to many arguments for and against the introduction of hymns, three of which are: *a.* The tunes to which hymns are sung are more appealing than the tunes to which the psalms are sung; *b.* Our fathers were opposed to hymns; *c.* The majority favor hymns. Argument *c* the writer considers invalid. On argument *a* and *b* he passes no judgment.

(2) Many favor hymns for one of two reasons: Either they are not aware of the risk the church takes when it introduces hymns into its public worship, or, aware of this risk, nevertheless favor the step as they have come to see by a study of the matter that the risk would be set at nought by the benefits that would accrue from the innovation.

Voss now sets himself to establish the truth about the matter by an appraisal of the objections raised against the introduction of hymns in public worship.

Objection 1. The psalm, in distinction from the hymn, is fixed to a particular text or series of texts.

Objection 2. The hymns cannot compare with the psalms.

Objection 3. We are in great danger of singing unawares Arminian doctrine into the church.

Objection 4. Each distinct church group should make its own songs and express by its song its distinctiveness.

These arguments are held to be invalid, without force. Let us see, if they actually are. "It has been said," wrote Voss, "that in distinction from the psalm the hymn is fixed to no particular text or series of texts." It was I who said or rather wrote this. What was my argument? This: " . . . . the versified scripture is a far less formidable instrument for the easy conveyance of false, pernicious doctrine into the church than the free song. The free hymn, in distinction from the versified scripture, is fixed to no particular text or series of texts. For this reason the free song, more than the versified scripture, can be used as an instru-

ment for the conveyance of pernicious doctrine into the church" (The Standard Bearer, vol. VII, p. 91).

The substance of Mr. Voss' reply to this reasoning is: (a) True, many hymns are not versified scriptures; many hymns, however, are. (b) Many hymns, though not versified scriptures, are nevertheless sound and specific, that is, not general, as to their character. (c) There are two classes of general hymns: a corrupt class, and a class comprised of hymns which, though general, are nevertheless sound. (d) Whether a hymn be sound does not at all depend upon whether or no it is a versified scripture. A versified scripture is as apt to be corrupt as a so-called general or free hymn. Hence (such is the unexpressed conclusion) there are enough good hymns to make a selection from.

This, as near as we can determine, is what the writer meant to bring out. To this we reply: *a.* A versified scripture is properly no hymn (we now use the terms *hymn* and *psalm* in their technical sense) but a psalm or sacred song equals to a psalm in that it is a versified scripture. Rightly considered, it is not a matter of Old Testament psalms versus the free song or hymn, but a matter of versified scriptures versus the free sacred song or hymn. Very plainly, Voss arises to the defense of the introduction of the latter in our public worship. *b.* It may be that against many free songs, when taken by themselves, no objections can be raised. *c.* We agree with the assertion under *c.* *d.* We do not agree with the assertion under *d.* How does Voss know that a versified scripture is as apt to be as corrupt as a free song? Has he compared a sufficient number of each kind with the original scriptures to the able to make a statement of this kind? What is a sufficient number? A large number. More than ten or twenty, or even a hundred. It's a big task to determine whether a *single* free song and a single versified scripture is in agreement with the Word of God, let alone a number sufficiently large to make it possible for anyone to make a statement that can be accepted as authoritative. A hasty, or even a careful reading, of a song is not enough. What is required is a profound study both of the Word of God and of the song or psalm. For bear in mind, the approved hymn or song is going to be sung in public worship, year in year out. Please consider, that a corrupt song will do much more harm than a corrupt sermon or a corrupt article in our magazine, or even a corrupt article of faith of a Confession. For the sermon is preached but once and not even heard by members in the pew who sleep. The article is read but once and perhaps not at all. And who reads our Confession? But when the assembly sings, everybody is awake. Most everybody likes to sing. Further, what is sung, is soon learned. Consider, too, that the hymn introduced into public worship will be sung year in year out, perhaps century in century out.

Someone may say, that I know no more about hymns than Mr. Voss. Perhaps I know even less about hymns than he. Yet I affirm that the free hymn is much more apt to be corrupt than the versified scripture. Consider that this statement of mine is not based on a study of a large number of hymns. In making this statement I present what follows from the very nature of things. Let me explain. I affirm that a fish with all its fins cut off cannot swim. Have I gained this knowledge by a number of trials? Not at all. It simply follows from the very nature of things, that a fish without fins cannot swim. So, too, does it follow from the very nature of things that the free sacred song is more apt to be corrupt then the versified scripture. And that for the simple reason that the latter is what it is. The very fact that a poet sits down to versify a scripture is by itself a sign that he is bent upon reproducing in song the truth. For it again follows from the very nature of things that if he were of a mind to corrupt the Word of God and thus to popularize a lie, he would not tie himself down to a text, but would choose as his medium of expression the free song. For it is comparatively easy to determine the true worth of a versified scripture. All that we need to do is to compare the verse with the original text and tabulate and study the divergences. With the free song, on the other hand, it is different. The matter to be determined here is, whether the song agrees with the spirit of scripture or, to express it otherwise, whether the religious sentiments circulating through the song are consistent with Scripture. To determine whether such be the case is no child play. Then, too, the appraisers must feel absolutely certain that the song is doctrinally sound, that they have the courage to declare: We recommend this hymn for *public worship.* So, then, from the very nature of the case it follows that when the church opens the door to the free song or hymn, it courts disaster; and that the most effective barrier to false doctrine is the versified hundred and fifty psalms of David. Tell me, why is it that our fathers were opposed to the free song if not for this very reason? And why is it that as soon as the church deteriorates spiritually, its members begin to clamor for the free song? I feel certain that if the three points of synod would have had to be three formulations of so many specific scriptures, in order to satisfy, they would have been rejected. "God shows favor unto the reprobate," reads the first point or at least this is its import. Let one of the framers of this point give it to us in the form of a versified or unversified (its all the same to us) text. It can't be done. But whereas all that was required is that these points *repose* upon Scripture, they slipped into the church. This, of course, is not denying that the versified scripture can be corrupt, and that many a free song or hymn is sound doctrinally.

Mr. Voss, strange enough, concedes that my reasoning is correct. He puts the question: "But we ask does the heretic present his lie only by medium of the creed?" And his answer: "He uses every medium he

can and his specialty seems to be the hymn. He is often more successful in using the hymn than by other means." This is exactly the point. There must, certainly, be a reason why the free song is so excellent an instrument for the conveyance of pernicious doctrine into the church. And this reason is none other than that the hymn writer breaks away from the letter of the text.

Mr. Voss wrote: "We admit that man is fallible and that whatever truth passes through him always emerges bearing the stamp of this fallibleness. But this is also true of the creed . . . Both in the end bear the stamp of infallible man. Yet many who oppose the hymn find no fault with the creed." If the creed as well as the hymn is fallible, why tolerate the creed and frown on the hymn? The question is a reasonable one. In replying we set out with the remark that the reason we insist that the church keep its door closed to the hymn is not that the hymn, in distinction from the creed, is fallible. A writing is said to be fallible when it *may* be in error. An infallible writing or composition is one that *cannot* be in error. The Bible is infallible. It cannot be in error because its author is the infallible God. Our Confession *may* be in error. Our hymnal, had we one, might be in error. Why, then, oppose the introduction of hymns into our public service? Here is our answer: We oppose the introduction of hymns into our public worship not because the hymn, in distinction from the creed is fallible, but because the possibility that the hymns selected might be in error, should always be held to be too great to permit the selection to be introduced into our public worship. Why? Consider what took place in the Christian Reformed Church. These churches, met in Synod, instructed a group of seven churchmen to scour the entire field of Christian literature for church-songs. A year and a half passed by. The *seven* reported that they had completed their task, and the brotherhood which they served was allowed a half year for a study of their findings. And if the seven churchmen could have had their way about it, the churches they represent would even this day be singing their selections. When the Christian Reformed churches will have approved the committee's finding, with what degree of assurance will these churches be able to declare: these hymns are sound and thus fit to be used in public worship? And my answer: with a degree of assurance as great as is the ability of a comparatively small group of clergymen to appraise within a space of a few years some 1,000 hymns or more with an accuracy sufficiently accute to permit the churches at large to declare: The possibility of the hymns selected being in error is so exceedingly remote that the selections can and may be introduced into public worship to be sung hereafter by the assembly. How great may the ability of such an appraising body be conceded to be? Not great enough to allow the churches to pronounce its selections fit for public worship.

Imagine this: Some distinct brotherhood appoints a committee to comb the field of religious literature for a creed. After a few years the committee appears before the appointing body with the notice: we have completed our task and submit to you for approval our finding. This would be preposterous. It has never been done. A creed cannot be imported. It grows in the heart-soil of a distinct brotherhood. And the lesson of history is, that it takes a long time, years and years, and sometimes centuries, for the truth-plant that ultimately flowers into a creed. to attain to maturity. So, too, a hymnal of a distinctive brotherhood, if a real hymnal, is the rhythmical formulation of the truth that flowers in the hearts and lives of a distinct group of Christian men and women. Certainly, the spiritual song that speaks the language of the glory of salvation in Christ as revealed in the New Testament has a virtue all of its own. Our song, however, as well as our creed, our sermon and our prayer, must speak, declare, this glory as we see, understand, and confess it. Deny this and you deny the very reason of our existence as a Reformed Protestantism. To import a sacred song for public service is as foolish and dangerous as to import a creed. An imported song, like an imported creed, is and must remain a foreign addition. If we lack the talent to produce our own sacred song, let us keep to the psalms of David by all means.

In some sections of his essay, Mr. Voss is at one with the above reasoning. He writes: "He, the heretic, is often more successful in using the hymn than by other means. Do we as Protestant Reformed Church confront the heretic in this respect? The answer must be: no. If the heretic comes with the lie in the creed, sermon, prayer, or magazine article, we come with the truth in the creed, in the sermon, in the prayer and in the magazine article. In other words, we use the same medium which he does, yet when it comes to the medium of the hymn, we are silent. Why?"

The reasoning of the above paragraph is plainly this: "We come with the truth in our Protestant Reformed creed, sermon, and prayer, but not in our Protestant Reformed hymn. Here Voss freely admits that we ought to have a song expressive of the truth as we see, understand and confess it. Just so. But such a song cannot be imported, as some seem to think, but must spring from our own Protestant Reformed hearts. Aside from the 150 psalms of David, we have no such songs. Whether the Lord will ever give us the talent we need to supply ourselves with such songs, is a question. But until He does, we can do no better than to keep ourselves to the versified psalms of David. That these psalms present to us salvation in the form of a type is not so serious a disadvantage as some would have us believe. The trouble is that the types of the Old Testament are not understood as they ought to be, chiefly because ministers fail to make a serious study of them. Not being understood, they no longer

speak to us. The result is, that we begin to clamor for a sacred song that expresses the glory of Christ's salvation in New Testament language.

Mr. Voss writes further: "It is further remarked by some that hymns cannot compare with the psalms of David. We readily admit this. But we ask, is it fair to compare the language of mere fallible men with that of Scripture?" This, we reply, would not be fair. But who does this? No one. Voss continues: "Comparing the hymns with the Psalter songs we have a more fair equality. Then we conclude that there are hymns that can compare with the Psalter songs both as to language and as to content." We do not know upon what Voss based his conclusion; but we assure him that no one agrees with him here, not even such a lover of hymns as the Rev. H. J. Kuiper of the Neland Ave. Christian Reformed Church. Wrote this divine in his report on the hymn question: "We fully agree with the statement that there are no hymns which can equal the psalms in voicing the depths of spiritual life, the depth of spiritual distress and misery, of penitence before God, of a struggling and triumphant faith, of praising and glorifying God. For that reason we value the Psalms as a priceless treasure which we can in no wise afford to miss." And we add, so it is indeed. So priceless a treasure the Psalms are that to place in their room a collection of hymns is like trading off a diamond for an ordinary stone. Proof of this is the collection of hymns Rev. H. J. Kuiper submitted to the Synod of the Christian Reformed churches for acceptation. Though as far as I am able to judge against as many of these hymns as I have read no objections can be sustained, they do not compare with the psalms. What is lacking in these hymns is the heart of the argument of Scripture.

Finally, Voss takes exception to the following assertion appearing in my article: "The Spirit dwells in the New Testament church indeed. However, He dwells in the Christian Reformed Protestantism in a way in which it pleases Him not to dwell in the church at large." What we meant to bring out is that in the one universal church we distinguish between various distinct groups, and that doctrinally the one group is purer than another. We say that Reformed Protestantism has a purer conception of the truth than the Lutheran Protestantism. Each group or division, we maintained, is in duty bound to project its peculiar conception of the truth in a hymnal as well as in a confession.

Consider that we may not sing for the mere sake of singing. We must sing the glories of God as we see them in the face of Jesus Christ. If I believe that the God of Reformed Protestantism comes closest to the God of Scripture, I do wrong if I take upon my lips a Lutheran or Methodist song of praise. Then I sing not because I believe but for the mere sake of singing. I am afraid that in this day there is too much singing for the mere sake of singing. It follows again from the very nature of things that a Lutheran Hymnal will breath a different spirit than a Protestant Reformed Hymnal would. And we may be satisfied with nothing less than a Hymnal from which animates a distinctly Reformed spirit.

What now has Mr. Voss to say to this? The following: "Finally, to contend that the hymns of one ecclesiatical body are inferior to those of another (allowing that authors resident in such bodies are Spirit-filled) is to contend that the work of the Spirit itself is fluctuating, inferior, and superior."

To this we reply that the stubborn fact is, that the hymn of the one ecclesiastical body is, from our point of view, inferior to that of another. This is the fact, though however true it may be, that the one group has the Spirit of regeneration and sanctification as well as another. Why the one spiritual group dwells on a higher spiritual plain than another is a different question. Insight into truth, let it be remembered, is a matter of progressive sanctification of the regenerated mind and heart of the believer. Why the Holy Spirit raises the one believer to a higher spiritual plain than another is a question I cannot answer. Fact is, that He does. But this does not mean that His work is superior and inferior in the sense of faulty. The Spirit's work is always perfect. And the believer dwelling on the lower plain must not blame the Spirit for His spiritual backwordness. The believer is being held responsible for what he is. Herewith we do not mean to deny that throughout the centuries devout men have risen from whose hearts sprang a sacred song that as far as any one can judge is sound. What we mean to bring out is that the believer is in duty bound to sing not for the mere purpose of singing, but to declare the virtues of God as He is convinced these virtues ought to be declared. In other words, we may be satisfied with nothing less than a distinctively Reformed Hymnal. And this hymnal cannot be imported but must spring, as was said, from the heart-soil of Reformed believers. And until such a sacred song is available, we had better keep ourselves to the Psalms of David or the versified scripture. Doing so, we can sing with the conviction in our hearts that we and our children sing the truth.

G. M. O.

AANKONDIGING

Op den 21sten April, des avonds te 7:45, zal, D. V., Ds. G. Vos eene rede houden in de Fuller Ave. Protestantsche Gereformeerde Kerk over het onderwerp: "De Wisselende Geslachten Israels."

Collecte ter bestrijding van de onkosten.

Sovereign Election and Reprobation

Several are the objections voiced against this doctrine.

It is said that the doctrine of sovereign election and rejection leaves no space for the preaching of the gospel. We do not feel the force of this objection. The gospel message is that whoever believes, will be saved, and whereas the elect only believe and come to repentance, the aforesaid message is equal to the message that the broken of heart, they who hunger and thirst after righteousness, the elect, if you will, are saved. The sinner brought under the conviction of sin is, certainly, aware of his contriteness of heart, knows, therefore, that Christ died for him, knows that the Scripture pronounces him justified and thus saved. Before his regeneration the elect one is known neither to himself nor to the messenger of the gospel. While in this state, he will and cannot hear. As a quickened sinner, however, he has need of the Christ. The Word of God as preached by His servant will draw the quickened one out of darkness into the light irrespective of whether or no the preacher is aware of the reactions of the sinner to his preaching. In other words, it is not necessary that the messenger of the gospel knows who the elect are in order to draw by his word the penitent. And this is the same as saying that the Word will always do its work. Nay, it is not with the message that Christ died for His elect, for His sheep, for the broken of heart, but with the message that Christ died for all (head for head) and that God wills to save all and offers His Christ unto all, that the doctrine of a sovereign election and rejection is in conflict. But of this latter message, Scripture knows nothing.

It is said, that the doctrine of sovereign election is exceedingly cruel. Though a man may want to be saved ever so much, he must perish because he is reprobated. My reader, dismiss from your mind for good the thought that a reprobate one has moments in his life when he feels a yearning for God and His salvation. The truth of the matter is that all such a one does from the time he attains to self-consciousness to the very day of his death and thereafter is to willingly and knowingly reject Christ. One who wills to be saved is no reprobate, but an elect.

Another objection urged against the doctrine is, that it encouraged men to assume an indifferent, an I-should-worry attitude, toward their eternal destiny. We admit that as held by the ungodly, this truth, too, as well as the truth in general, is a knife which the wicked one plunges into his bosom unto his eternal destruction. This need not surprise us. The word is, must be, a savor of death unto death as well as a savor of life unto life. The fault lies not with the truth but with the wicked one.

The preaching of a sovereign election, it is said, will not draw men into the kingdom for the reason that if Christ died for the elect only, the gospel message, "Sinner, God wills to save you, Christ shed His blood for you," may be preached to the elect only, and, whereas a sinner knows not whether he is an elect, he has no way of knowing whether the message is for him. My reply is, that the objection is vain. Know that in history the elect are the broken of heart, the poor in spirit, they who mourn, the meek, they which do hunger and thirst after righteousness. To such Christ says that theirs is the kingdom of heaven, that they shall be comforted, shall inherit the earth, be filled with righteousness, and obtain mercy. With the spirit of such the Holy Spirit testifies that God is their father in Christ Jesus and will save them to the uttermost.

It is said, further, that the doctrine of sovereign election is destructive to the preaching of the gospel. If Christ died for the elect only, the reasoning goes, it follows that the minister of the gospel must confine himself in his preaching to the elect, and whereas he knows not who the elect are he, in the true sense, cannot preach. This objection, too, is without force. Let me expose its weakness by means of an illustration. Get before your mind four personages, two of which at least think they enjoy perfect health, and two of which know they have cancer. A certain physician, having a cure for cancer, is ushered into the presence of the group. Does his ignorance as to whom the afflicted persons may be prevent him from earnestly declaring, You, suffering ones, come to me and be healed? Indeed not. In history, as was said, the elect are a people feeling themselves weighed down by a load of guilt and aware of being afflicted with the deadly disease *sin*. This knowledge is a source of grief to them, for they know that only the pure in heart will see God. Does the ignorance of the minister of the gospel as to whom these mourning ones may be, interfere with him declaring, "Those who mourn must believe that the blood of Jesus cleanses them from all sin." Indeed not. These distressed ones will take home to their hearts this joyful announcement. For the same Christ who died for them, broke their stony hearts, prevailed upon them to cry for mercy, and set them to longing for God, will cause their faith to flower, so that sooner or later they joyfully exclaim, We are saved unto His everlasting glory.

Again someone may say: If the gospel message, Christ died for you, is only for the elect, it follows that the minister of the Word has no message at all for the ungodly. Nay worse, whereas the elect ungodly in their unregenerate state as well as the reprobate ungodly are hard-hearted sinners, and whereas only the broken of heart may say, "Christ died for the broken-hearted, hence He died for me, I am saved," it follows that the minister of the Word has no message either for the reprobate ungodly or for the elect ungodly. My

reader, you are mistaken. The messenger of the Word, though he is forbidden to declare unto the ungodly, "Christ died for you," has a most vital message for every sinner. The message is: "Sinner, God demands of you that you repent and believe in the Lord Jesus Christ. If as a result of being quickened by the Spirit of Christ, you believe, you will be saved. Persisting in your unbelief, you are damned.

If the ungodly one is an elect, he will believe; if not today, then tomorrow. God, sooner or later, will increate faith in him. Not one elect will perish. If a reprobate, he will never come to repentance, as God wills not to reclaim him from death. The ground of his damnation is his unbelief. The supreme reason is He who has mercy on whom He will have mercy, and hardens whom He will. You ask, how can the sinner in whom God will not increate faith, be held responsible for his unbelief. Will not this one say to God in the day of judgment, "It is Thy fault that I stand before Thy tribunal in my sins. For Thou willed not to turn my heart unto Thy service." Does not the doctrine of sovereign rejection put this excuse in the mouth of the reprobate ungodly?

Allow me to expose the weakness of this objection by means of an illustration. Your son is playing out of doors yonder. You wish him to come in. So you arise with the intent of ordering him in. You lock the door through which you pass, drop the key in your pocket, and, taking your stand upon the porch, order your son to come indoors. He refuses to obey you, however, and even becomes loud-mouthed in voicing his vexation at being disturbed in his play. Taking hold of him, you forcibly bring him in, and simultaneously let him know that you will meet out some kind of punishment to him for his rebellion. Arriving at the door, you unlock it. Would you agree with your son should he say to you, "The door was locked. It was, therefore, quite impossible for me to obey your orders; hence, you have no right to punish me?" Instead of agreeing with this reasoning, you would say to your son, "You knew not that the door was locked. The simple fact is, that you refused to obey me. I, therefore, am in "my right in punishing you." Had the son in his willingness to obey, tried the door; had he upon finding the door locked, besought his father to be admitted, he would deserve no punishment. As to the rejected sinner, he knows not that he is reprobated and that being reprobated heaven's door is closed to him. He is not one who knocks without being admitted; who cried without being heard. So far is he from knocking and crying at all, that he goes his way as if the Lord has never spoken. His punishment, therefore, is well-deserved. In the judgment day, he will therefore stand speechless before the divine tribunal.

So, then, every sinner despising the Christ and His salvation, is in duty bound to believe. God demands it of him. The sinner says, "I am a reprobated one and therefore cannot believe." Fact is, however, that he knows not whether or no he is a rejected one. He should therefore say, "I am dead in trespasses and sin and therefore cannot will to believe." Yet he is in duty bound to believe. And if quickened, will believe unto his own salvation and God's supreme glory.

Some unbelieving person may may, "Let the ministers of the Word proclaim that a man of himself can believe, that Christ died for all (head for head), that He offers His salvation to all, that God loves and wills to save all, and I and perhaps many more will believe." Suppose I had sent to you the aforesaid false message through this magazine, would you actually believe? Indeed not. Consider, that the air today is laden with exactly this blasphemous speech. You have heard it often enough. Why are you not then a believing Christian today? If this false message is so much more effective in drawing men into the kingdom, how do you account for it that so many who have never heard any other (the true message) perish in their unbelief? I affirm that the aforesaid invention draws no one into the kingdom. For it is a lie, and the kingdom of God is a kingdom of light. Can a black lie drive men in the direction of the light? Impossible!

There are some ministers who preach a sovereign election and at the some time prate about a rejection on the basis of a foreseen *unbelief*. It means that God chose one spiritually dead sinner with the purpose of increating in him eternal life, and rejected another spiritually dead sinner because He foresaw that He would not be able to increate in him life. What abject nonsense! Don't these ministers understand that to reject a sovereign reprobation is to reject a sovereign election?

Someone may still have another objection. It is this: How can God demand of a sinner that he believe, if He (God) wills not to increate life and faith in him, in other words, wills not that the sinner believe. Would it not follow from the fact that God demands of a sinner faith, that He wills that the sinner actually believe and be saved? Not at all. I refer you to the case of Pharaoh (read Exodus, chapter seven). God ordered Moses to command this king to let the children of Israel go. But before Moses set out for Pharaoh's palace, the Lord said to him, "I will harden Pharaoh's heart . . . . but Pharaoh shall not hearken unto you . . . . " So, then, God gave this king a command that He willed not the king should obey. It means that the command was God's instrument for hardening Pharaoh. God says to the sinner *yes* that the sinner may say *no* to Him. So it ever is. The command to believe is God's instrument for hardening the reprobate and for breaking the stony heart of His elect. For He has mercy on whom He will have mercy, and whom He will, *He* hardeneth.

G. M. O.